

Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου Φιλιατών (Δ.Ε. Φιλιατών)

Δημοσιοποίηση Εναλλακτικών Σεναρίων Χωρικής Ανάπτυξης

Πέμπτη 11 Σεπτεμβρίου 2025

Δήμος Φιλιατών
MUNICIPALITY OF FILIATES

Ανάδοχοι

Θεωρημα Α.Ε.
ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ι. ΚΟΥΓΙΑΝΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ε.Ε.

ΛΙΟΝΤΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Χατζηαντωνίου Ακινδύνα

Ανδρικός Παναγιώτης

Πρόγραμμα Πολεοδομικών Μεταρρυθμίσεων «Κωνσταντίνος Δοξιάδης»

Ελλάδα 2.0
ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
NextGenerationEU

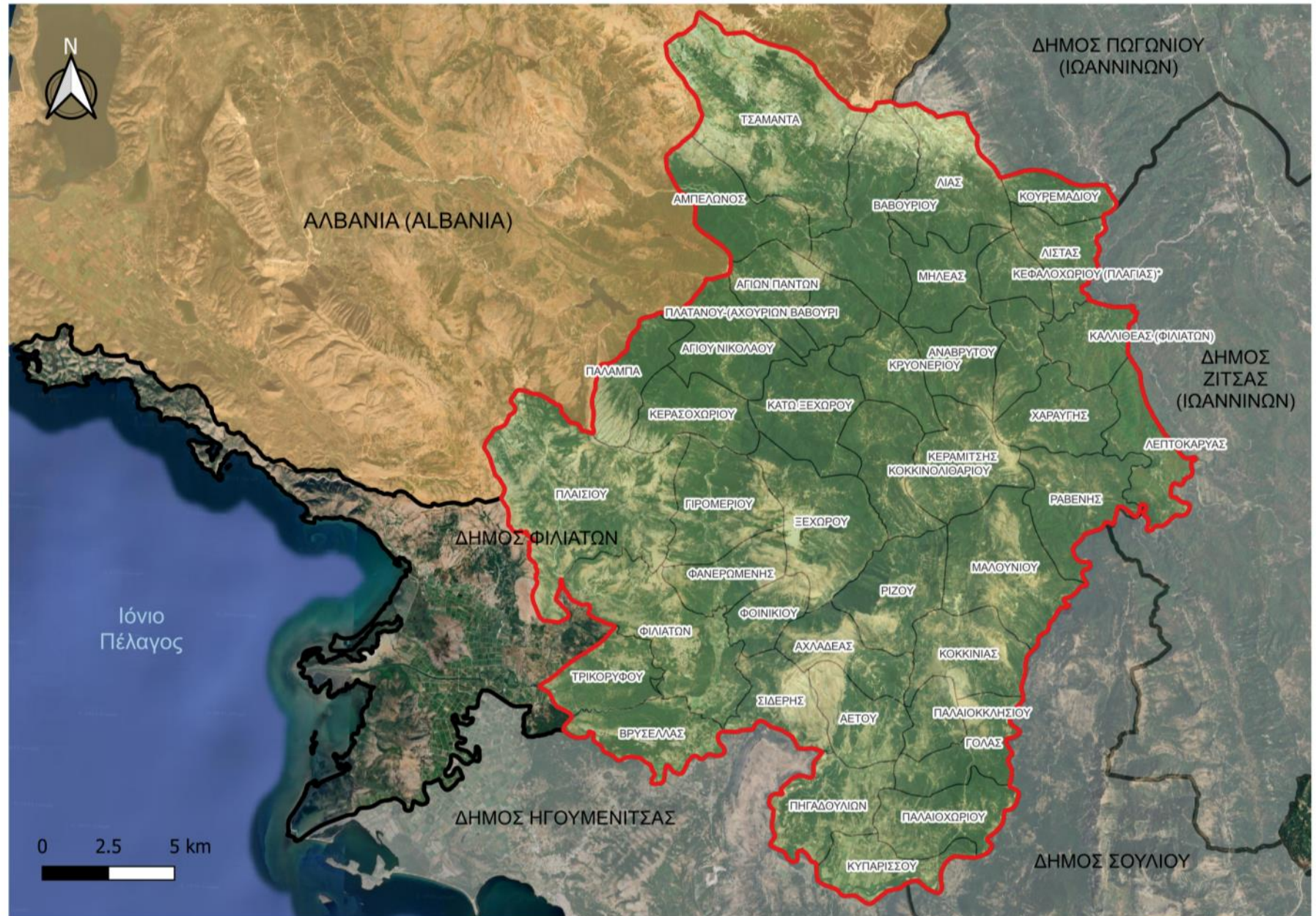
Εμπλεκόμενοι φορείς και αρμοδιότητες

Φορέας	Ρόλος
Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας	Κύριος του Έργου
Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας	Αναθέτουσα Αρχή & Δ/νουσα Υπηρεσία
Επιτροπή Παρακολούθησης, Επίβλεψης και Παραλαβής	Τριμελής Επιτροπή (ΤΕΕ, ΥΠΕΝ, Δήμος Φιλιατών)
Κεντρικό Συμβούλιο Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων	Γνωμοδοτική Αρχή επί του συνόλου της μελέτης πριν την οριστική παραλαβή της
Συμβούλιο της Επικρατείας	Τελικός νομικός έλεγχος για την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος
Προεδρία της Δημοκρατίας	Έκδοση Προεδρικού Διατάγματος

Ένταξη στον ευρύτερο χώρο

Ο Δήμος Φιλιατών:

- Αποτελείται από 2 Δημοτικές Ενότητες (Φιλιατών & Σαγιάδας).
- Αποτελεί τον δυτικότερο Δήμο της Περιφέρειας Ηπείρου.
- Αντικείμενο του παρόντος ΤΠΣ είναι μόνο η Δημοτική Ενότητα Φιλιατών.
- Η Δ.Ε. Φιλιατών (περιοχή μελέτης ΤΠΣ) περιλαμβάνει σαράντα μία (41) Τοπικές Κοινότητες και μία (1) Δημοτική Κοινότητα (Φιλιατών) και 67 οικισμούς.

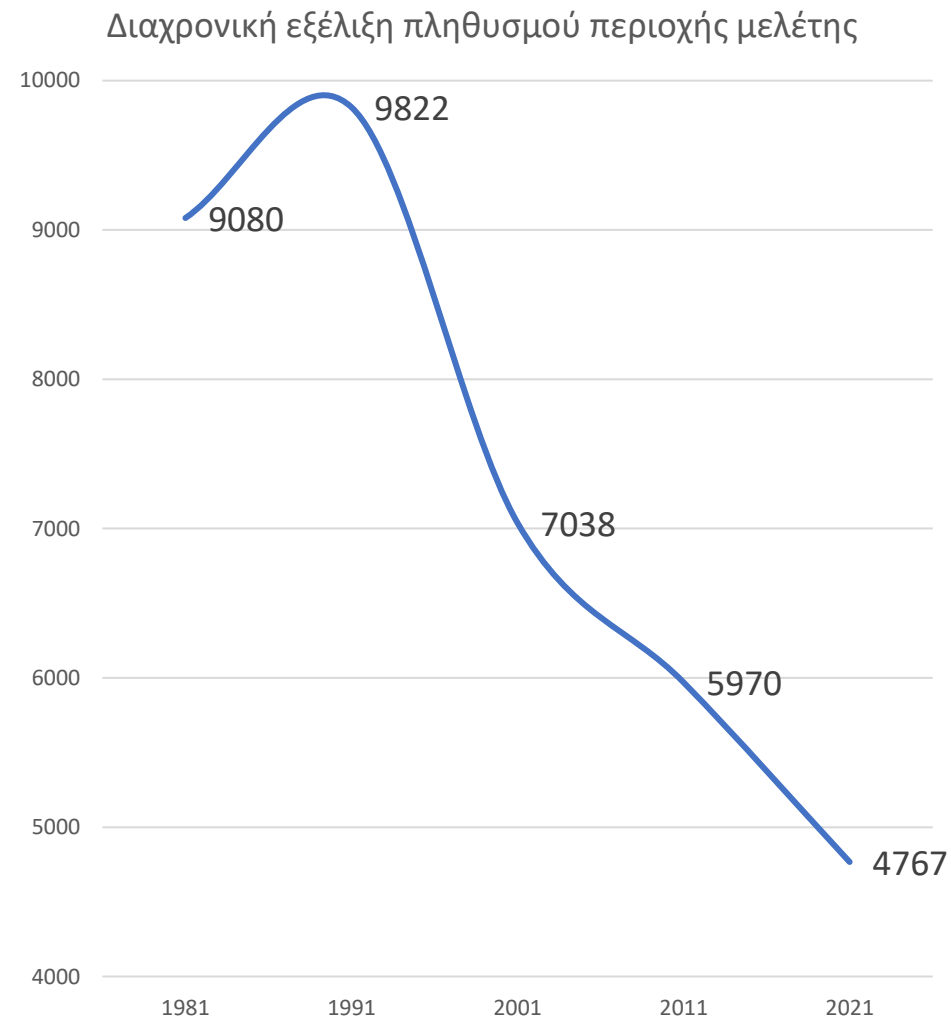

Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης
Δημογραφικά χαρακτηριστικά (1/3)

Μόνιμος Πληθυσμός

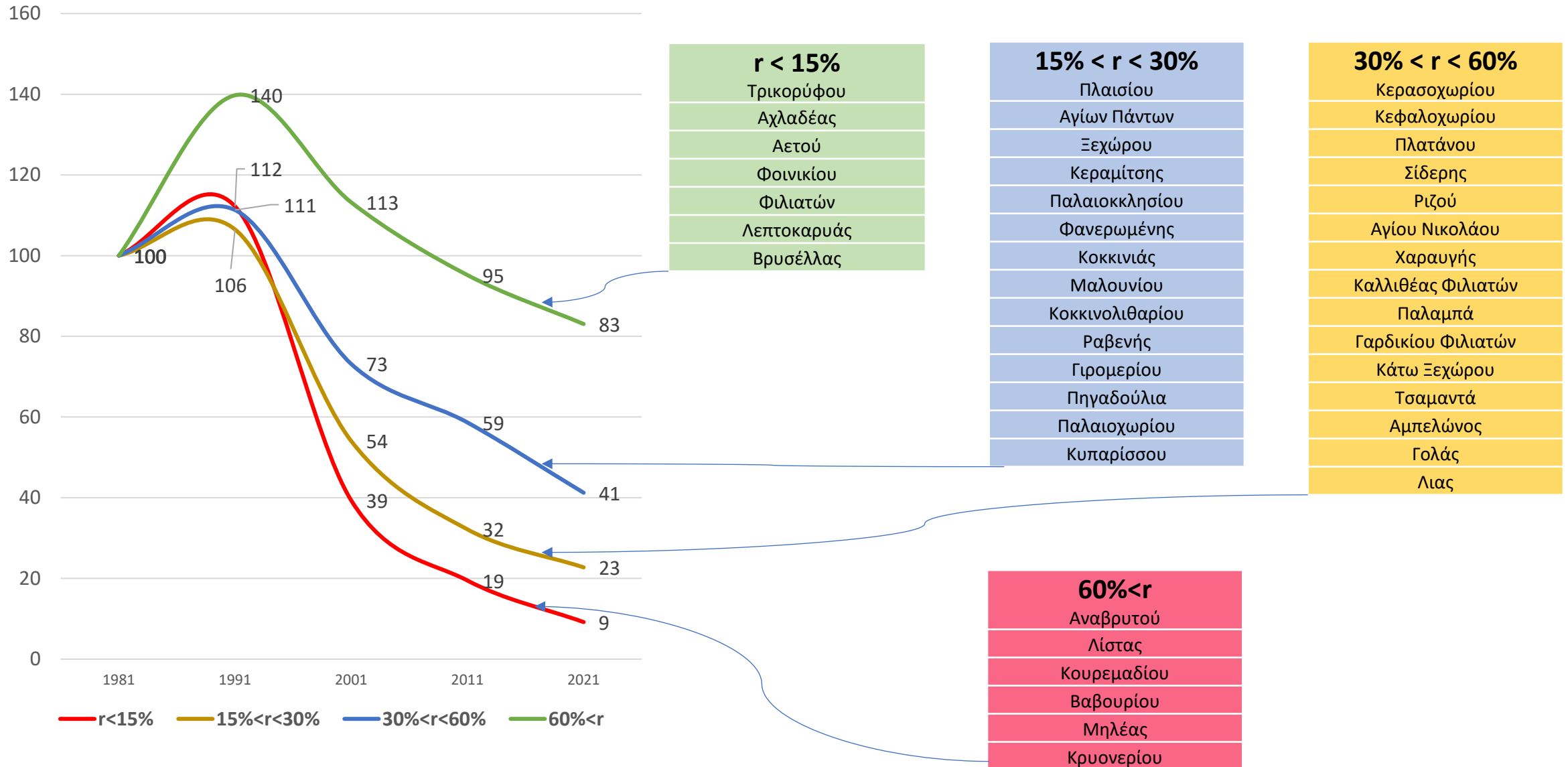
Χωρική Ενότητα	1981	1991	2001	2011	2021
Δ.Ε. Φιλιατών (περιοχή μελέτης ΤΠΣ)	9.080	9.822	7.038	5.970	4.767
Μεταβολή (ανά δεκαετία)		8.17%	-28.34%	-15.17%	-20.15%
Μεταβολή (1991-2021)		-51.47%			

- Ο πληθυσμός της περιοχής μελέτης το 2021 ανήλθε σε **4.767 κατοίκους**.
- Κατά την απογραφική περίοδο 1991-2021 ο μόνιμος πληθυσμός μειώθηκε κατά 51,47 %.
- Σε όλες τις Δ.Ε. και Τ.Κ. σημειώθηκε μείωση του μόνιμου πληθυσμού την περίοδο 2011 - 2021.
- Η πληθυσμιακή συρρίκνωση είναι γενικευμένη, χωρίς τοπικές εξαιρέσεις, αντανakλώντας τη μαζική μετανάστευση των νεότερων προς αστικά κέντρα και τη φυσική μείωση (περισσότεροι θάνατοι από γεννήσεις).

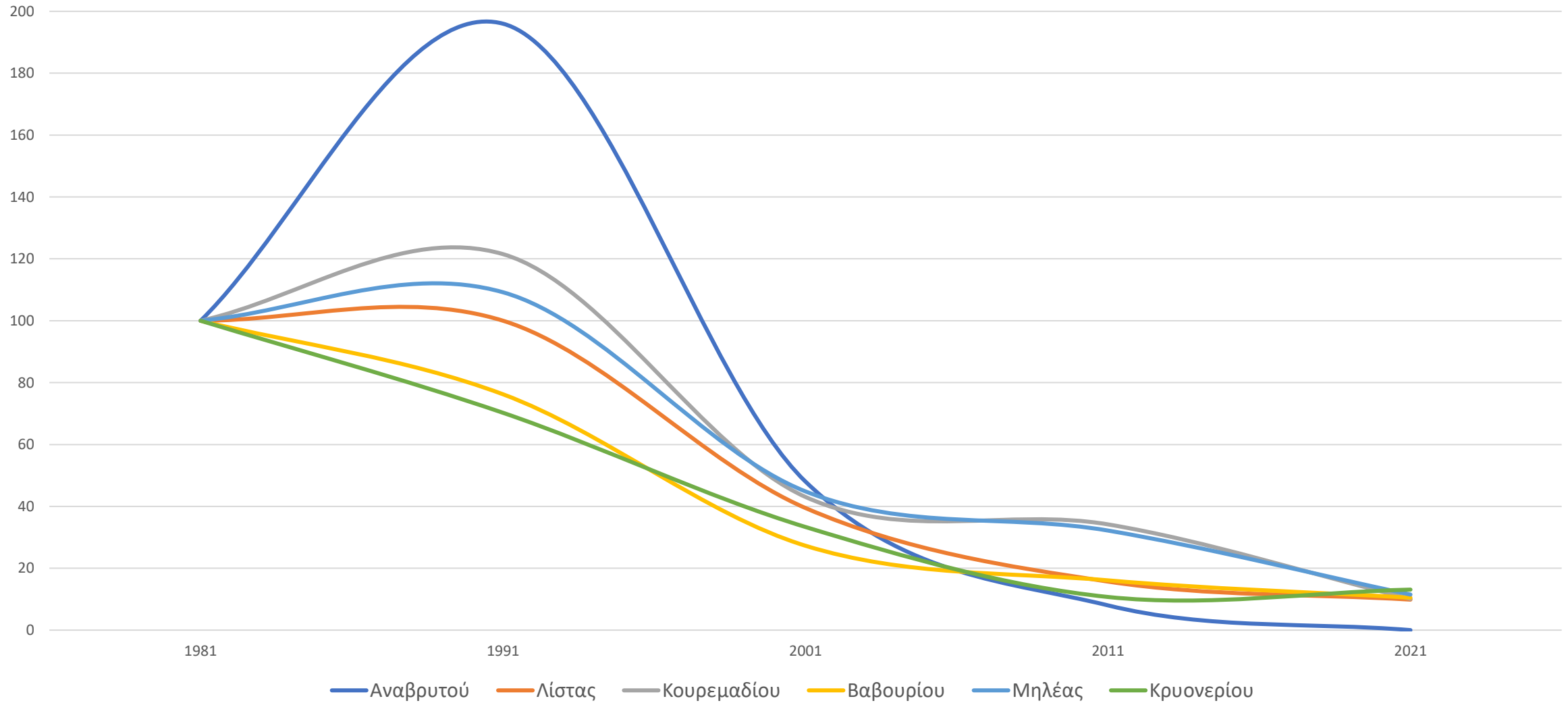
Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης
Δημογραφικά χαρακτηριστικά (1/3)

Σχετική εξέλιξη πληθυσμού ανά ομάδες Δ/Τ Κοινοτήτων

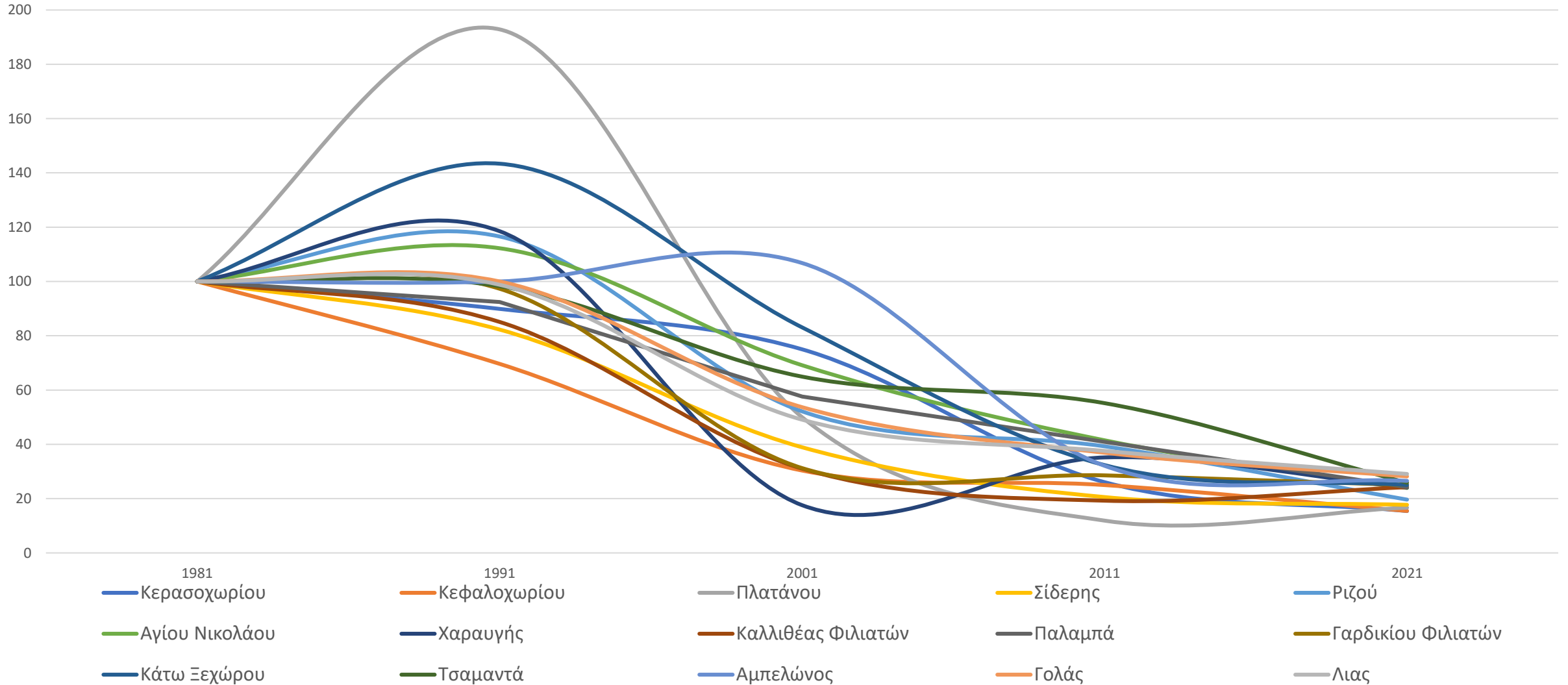
Δημογραφικά χαρακτηριστικά (1/3)

Σχετική εξέλιξη πληθυσμού Δ/Τ Κοινοτήτων με $P_{2021} / P_{1981} < 0,15$ (Πάρα πολύ μεγάλη μείωση)

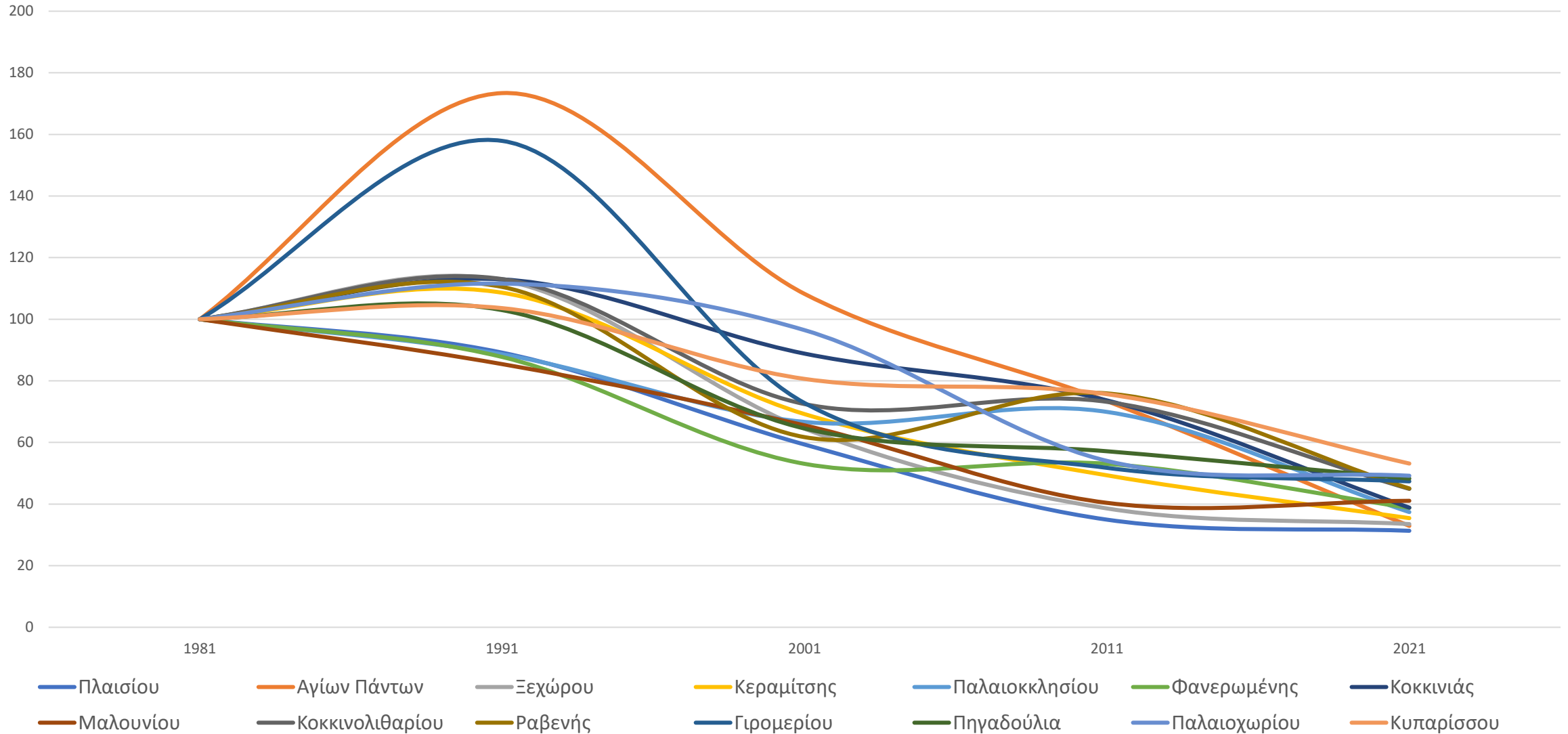
Δημογραφικά χαρακτηριστικά (1/3)

Σχετική εξέλιξη πληθυσμού Δ/Τ Κοινοτήτων με $0,30 < P_{2021} / P_{1981} < 0,15$ (Πολύ μεγάλη μείωση)

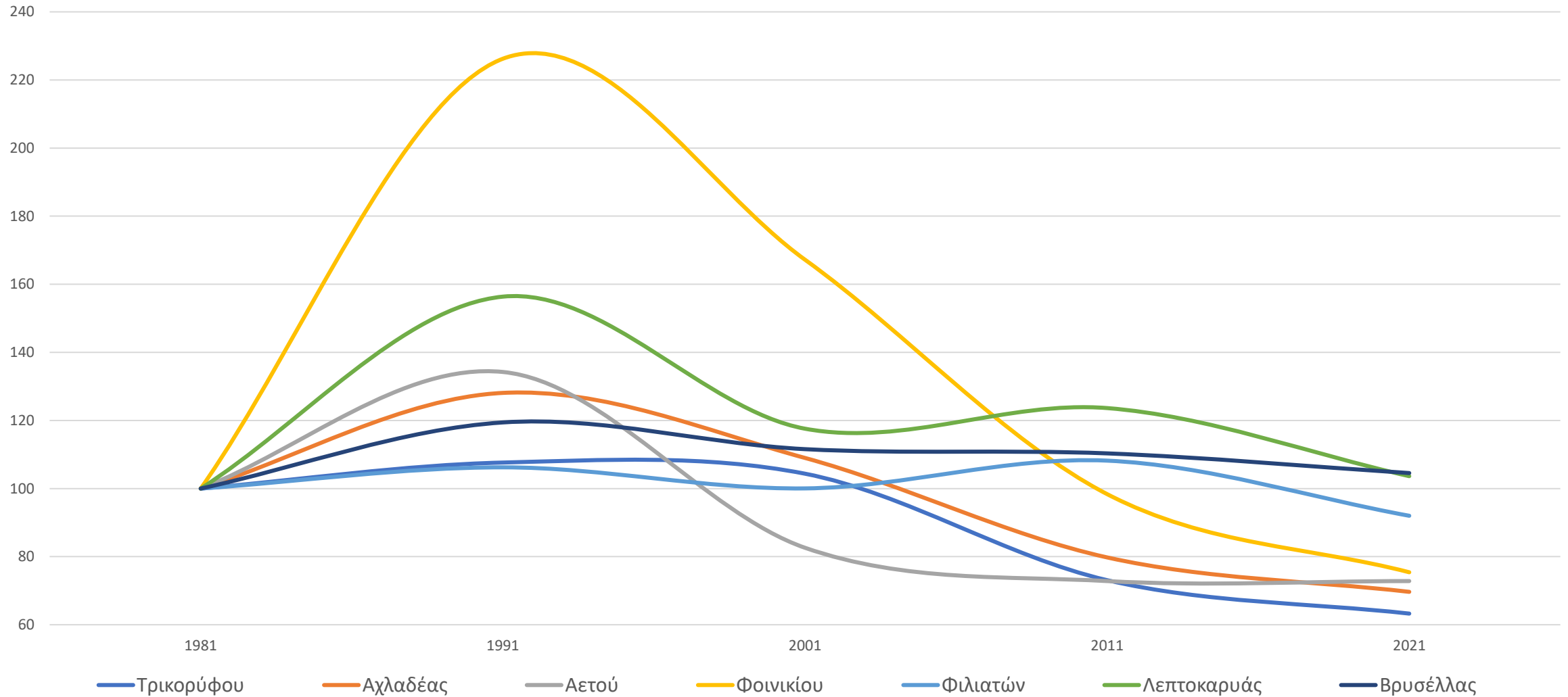
Δημογραφικά χαρακτηριστικά (1/3)

Σχετική εξέλιξη πληθυσμού Δ/Τ Κοινοτήτων με $0,30 < P_{2021} / P_{1981} < 0,60$ (Μεγάλη μείωση)

Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης
Δημογραφικά χαρακτηριστικά (1/3)

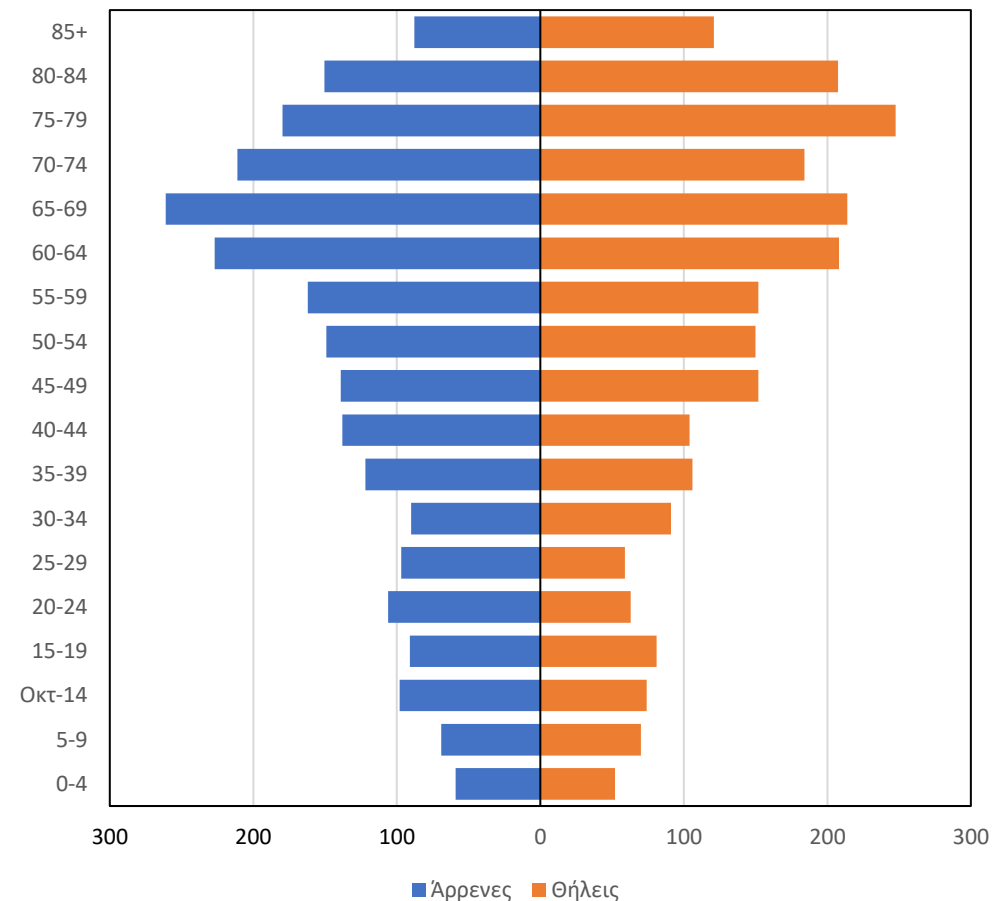
Σχετική εξέλιξη πληθυσμού Δ/Τ Κοινοτήτων με $0,60 < P_{2021} / P_{1981}$ (Σχετική συγκράτηση πληθυσμού)

Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης
Δημογραφικά χαρακτηριστικά (2/3)

Ηλικιακή Σύνθεση Πληθυσμού

Ομάδες ηλικιών	Δ.Ε. Φιλιατών	
	Άρρενες	Θήλεις
0-4	59	52
5-9	69	70
9-14	98	74
15-19	91	81
20-24	106	63
25-29	97	59
30-34	90	91
35-39	122	106
40-44	138	104
45-49	139	152
50-54	149	150
55-59	162	152
60-64	227	208
65-69	261	214
70-74	211	184
75-79	180	248
80-84	150	207
85+	88	121

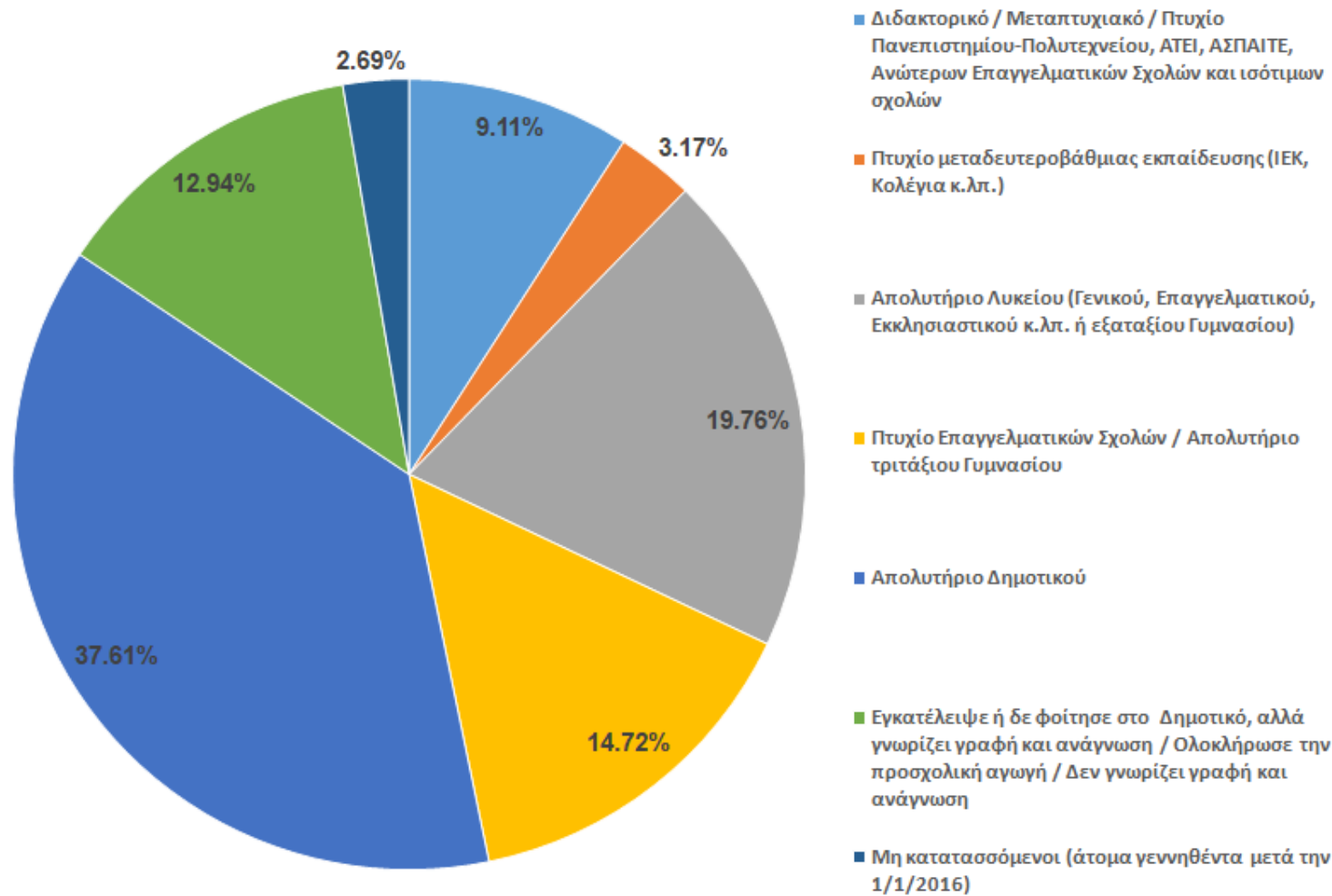

Βασικοί Δημογραφικοί Δείκτες

	Δ.Ε. Φιλιατών	Επικράτεια
ΔΓ	497	169
ΔΕ	100	47
ΔΑ	39	77

Μορφωτικό Επίπεδο Πληθυσμού

- Η πλειονότητα των μόνιμων κατοίκων της περιοχής μελέτης του Δήμου Φιλιατών διαθέτει απολυτήριο πρωτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.
- Το ποσοστό κατοίκων με πανεπιστημιακή μόρφωση στον Δήμο είναι ένα από τα χαμηλότερα στην Ήπειρο, ενώ αντιθέτως το ποσοστό με βασική εκπαίδευση είναι από τα υψηλότερα.
- Η πληθυσμιακή σύνθεση (πολλοί ηλικιωμένοι αγρότες) «συμπαράσχει» τους δείκτες προς τα κάτω.

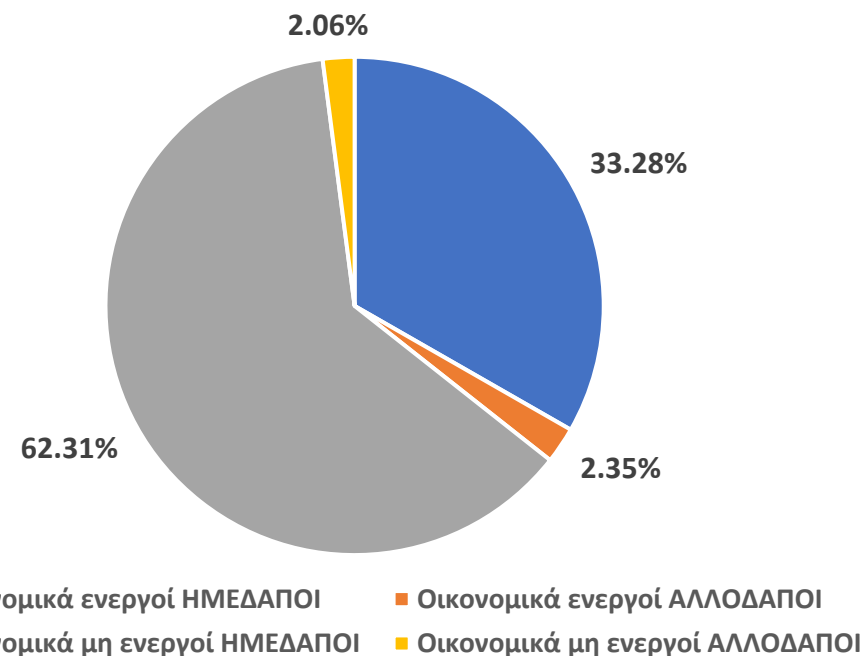
Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης
Οικονομικά χαρακτηριστικά (1/2)

Εξέλιξη Απασχόλησης

ΕΤΟΣ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΙ		ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΙ		Σύνολο		
2021	ΗΜΕΔΑΠΟΙ	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	ΗΜΕΔΑΠΟΙ	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ	Σύνολο	ΗΜΕΔΑΠΟΙ	ΑΛΛΟΔΑΠΟΙ
ΠΕ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	16.017	1.116	22.644	1.030	40.804	38.663	2.144
ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΙΑΤΩΝ	2.148	222	3.811	169	6.347	5.956	389
Δ.Ε. ΦΙΛΙΑΤΩΝ	1.585	112	2.968	98	4.767	4.553	214

- Η περιοχή μελέτης ΤΠΣ του Δήμου Φιλιατών παρουσιάζει σημαντική πληθυσμιακή συρρίκνωση τις τελευταίες δεκαετίες, γεγονός που επηρεάζει άμεσα το εργατικό δυναμικό του.
- Το εργατικό δυναμικό της περιοχής μελέτης ΤΠΣ του Δήμου (οικονομικά ενεργός πληθυσμός) ακολουθεί πτωτική πορεία ανάλογη με τον συνολικό πληθυσμό.
- Το 2021, ο οικονομικά ενεργός πληθυσμός συνέχισε να μειώνεται (35,66 % του πληθυσμού), λόγω τόσο της περαιτέρω γήρανσης όσο και της μετανάστευσης νεότερων ατόμων προς τα αστικά κέντρα.
- Ως προς την κατανομή απασχόλησης ανά ιθαγένεια, η τοπική αγορά εργασίας στην περιοχή μελέτης ΤΠΣ του Δήμου Φιλιατών χαρακτηρίζεται από πολύ μικρή παρουσία αλλοδαπών εργατών.

ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΠΣ / Δ.Ε. ΦΙΛΙΑΤΩΝ

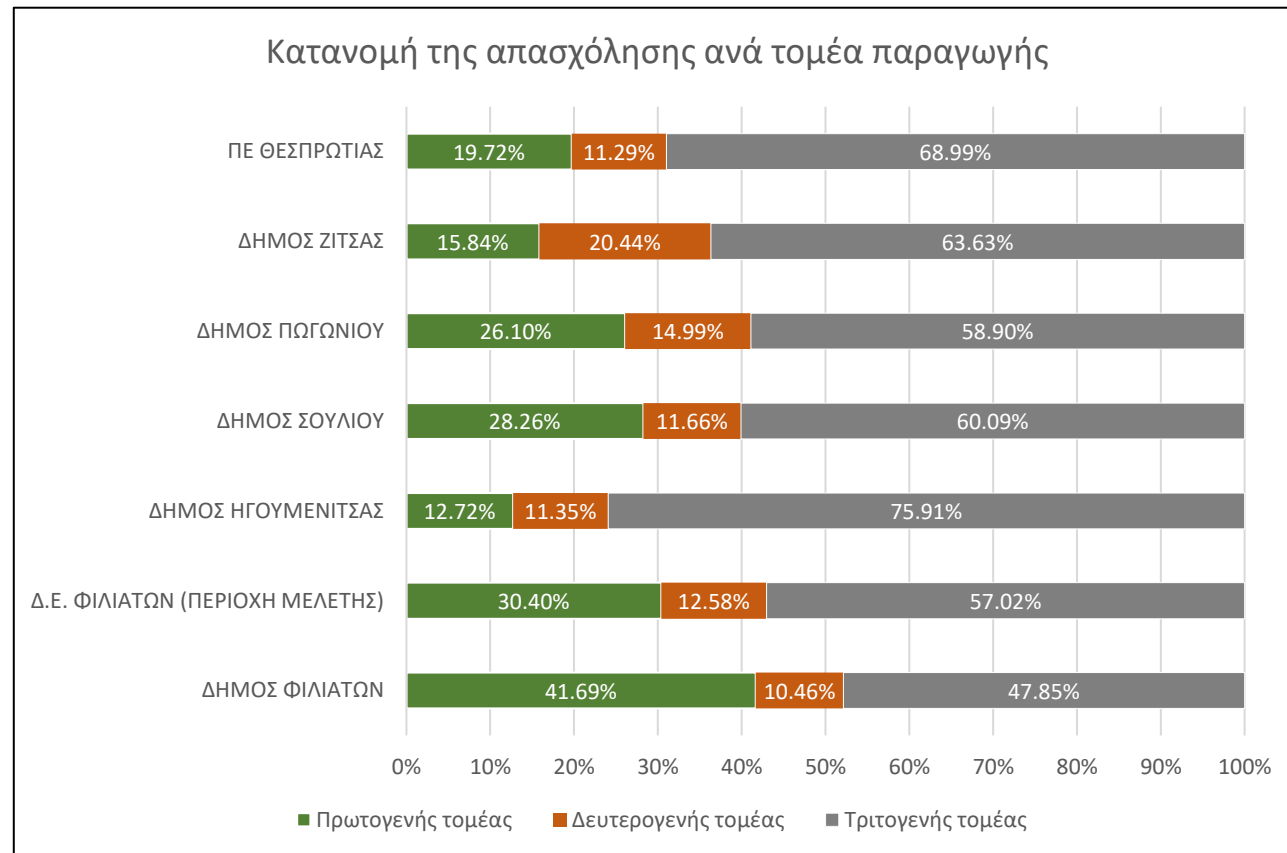

Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης
Οικονομικά χαρακτηριστικά (2/2)

Απασχόληση κατά τομέα οικονομικής δραστηριότητας

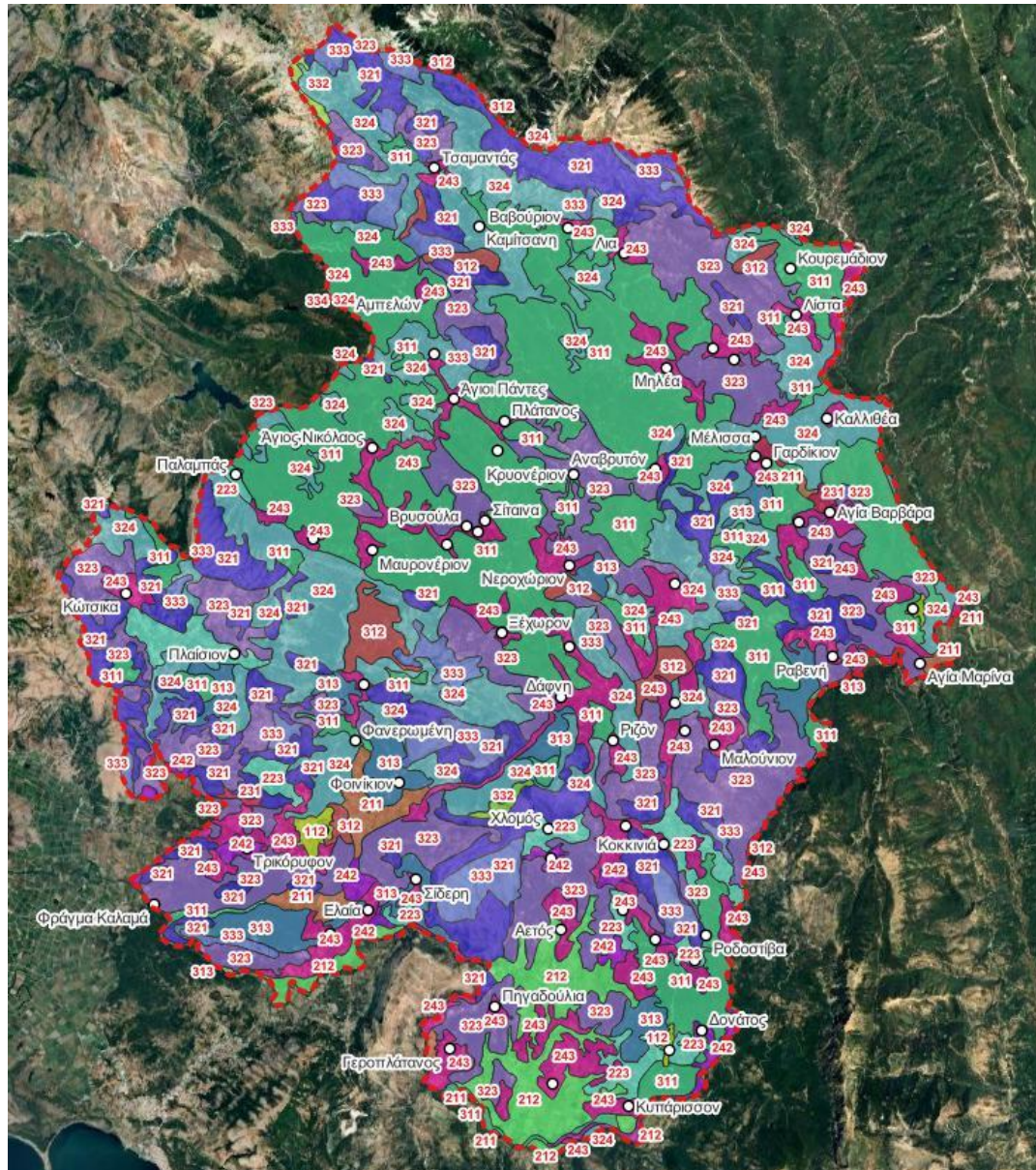
Χωρική Ενότητα	Πρωτογενής τομέας	Δευτερογενής τομέας	Τριτογενής τομέας
ΔΗΜΟΣ ΦΙΛΙΑΤΩΝ	41.69%	10.46%	47.85%
Δ.Ε. ΦΙΛΙΑΤΩΝ	30.40%	12.58%	57.02%
Δ. ΗΓΟΥΜΕΝΙΤΣΑΣ	12.72%	11.35%	75.91%
Δ. ΣΟΥΛΙΟΥ	28.26%	11.66%	60.09%
Δ. ΠΩΓΩΝΙΟΥ	26.10%	14.99%	58.90%
Δ. ΖΙΤΣΑΣ	15.84%	20.44%	63.63%
ΠΕ ΘΕΣΠΡΩΤΙΑΣ	19.72%	11.29%	68.99%

- Σύμφωνα με την απογραφή της ΕΛΣΤΑΤ για το έτος 2021, το μεγαλύτερο μέρος των απασχολούμενων του Δήμου Φιλιατών, αλλά και της περιοχής μελέτης του ΤΠΣ (Δ.Ε. Φιλιατών) εντοπίζεται στον Τριτογενή Τομέα του παραγωγικού συστήματος.
- Ωστόσο πρέπει να σημειωθεί το σχετικά μεγάλο ποσοστό του Πρωτογενούς τομέα σε σχέση με τις χωρικές ενότητες αναφοράς.
- Η βιοτεχνική δραστηριότητα είναι περιορισμένη.

- Ο τουρισμός είναι κυρίως διερχόμενος ή εσωτερικός. Οι υποστηρικτικές υπηρεσίες (ταβέρνες, καφενεία, τοπικά παντοπωλεία) υπάρχουν σε βασικούς οικισμούς, αλλά λειτουργούν σε μικρή κλίμακα και συχνά επικουρικά ως οικογενειακές δραστηριότητες.

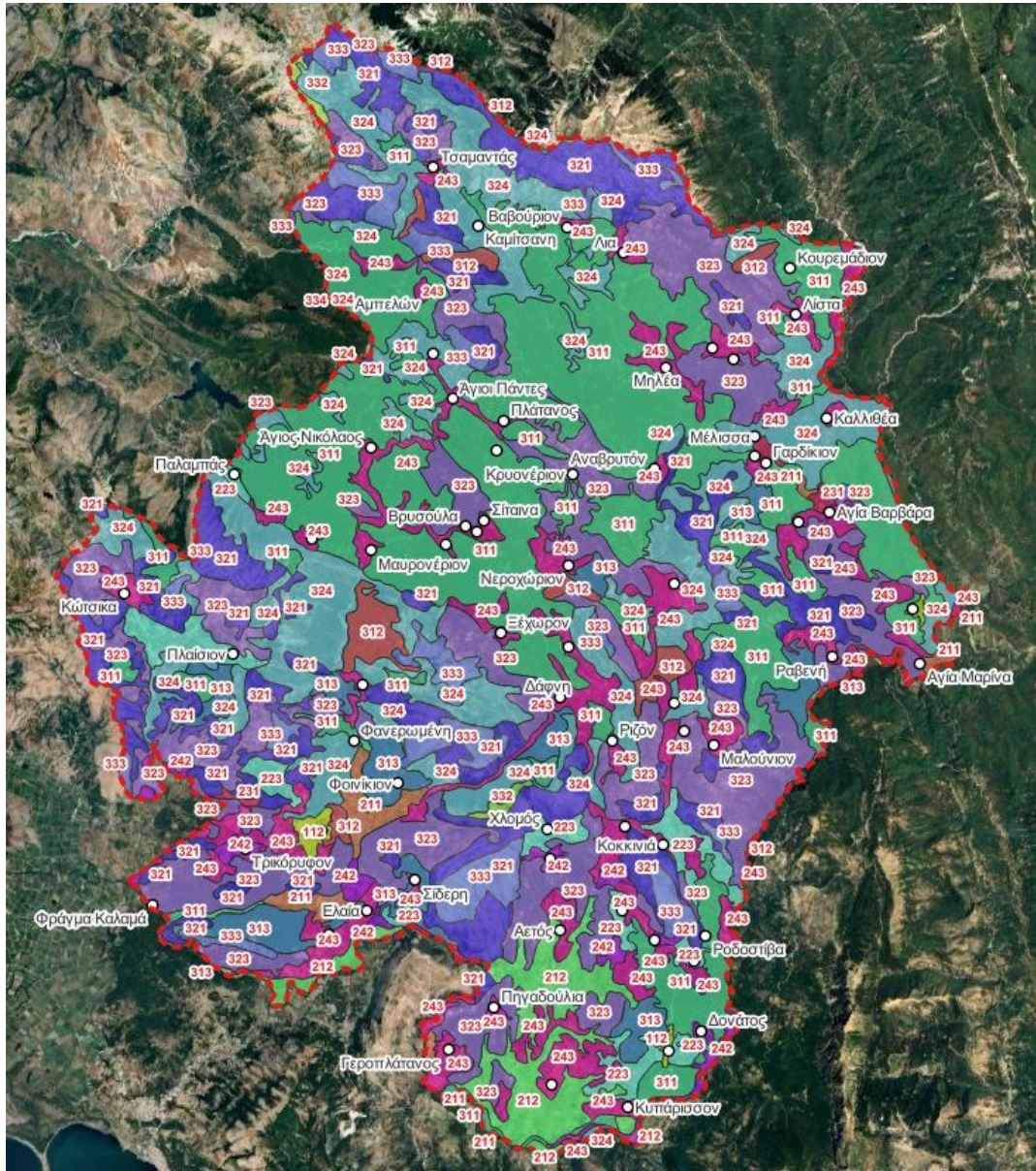
Κατανομή Χρήσεων Γης (1/2)

Κωδικοποίηση και ονοματολογία κατηγοριών καλύψεων γης κατά Corine Land Cover 2018

- 112 Ασυνεχής αστικός ιστός
- 211 Μη αρδευόμενη αρόσιμη γη
- 212 Μόνιμα αρδευόμενη γη
- 223 Ελαιώνες
- 231 Λιβάδια
- 242 Σύνθετες καλλιέργειες
- 243 Γη που χρησιμοποιείται κυρίως για γεωργία & φυσική βλάστηση
- 311 Δάσος πλατύφυλλων
- 312 Δάσος κωνοφόρων
- 313 Μικτό δάσος
- 321 Φυσικοί βοσκότοποι
- 322 Θάμνοι και χερσότοποι
- 323 Σκληροφυλλική βλάστηση
- 324 Μεταβατικές δασώδεις και θαμνώδεις εκτάσεις
- 332 Απογυμνωμένοι βράχοι
- 333 Εκτάσεις με αραιή βλάστηση
- 334 Αποτεφρωμένες εκτάσεις
- 511 Υδατορρεύματα

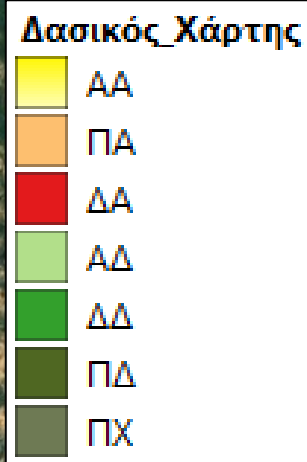
Κατανομή Χρήσεων Γης (1/2)

- Οι εκτατικές χρήσεις γης της περιοχής μελέτης του Δήμου Φιλιατών είναι συμβατές με τον παραγωγικό χαρακτήρα του Δήμου, προσαρμόζονται στη γεωμορφολογία της περιοχής και αναπτύσσονται σε άμεση σχέση εξάρτησης με το οικιστικό δίκτυο του Δήμου.
- Ο κυρίαρχος αγροκτηνοτροφικός χαρακτήρας και η ορεινή φυσιογνωμία του Δήμου, με σχετικά περιορισμένη πεδινή γεωργική γη και ορεινή ενδοχώρα, καθορίζουν τις εκτατικές χρήσεις γης.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει το συμπέρασμα ότι τη μεγαλύτερη έκταση της περιοχής μελέτης του ΤΠΣ Δήμου Φιλιατών καλύπτουν τα δάση πλατυφύλλων (κωδικός CLC 2018: 311) και οι περιοχές με σκληροφυλλική βλάστηση (κωδικός CLC 2018: 323).

- Οι βοσκήσιμες γαίες καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του εξωοικιστικού χώρου, με το πάνω από 55,6 % της έκτασης του Δήμου να αποτελείται από φυσικούς βοσκότοπους (χορτολιβαδικές και θαμνώδεις εκτάσεις) που χρησιμοποιούνται για βόσκηση.
- Οι δασικές εκτάσεις επίσης καταλαμβάνουν πολύ μεγάλο ποσοστό (συνολικά δάση και λοιπές φυσικές δασικές εκτάσεις υπολογίζονται 33,3% της έκτασης).
- Οι δενδρώδεις καλλιέργειες καλύπτουν το 3,7 % της συνολικής έκτασης.
- Οι αροτριάιες καλλιέργειες καλύπτουν το 5,6 % της συνολικής έκτασης.
- Η γεωργική γη σε αγρανάπαυση καλύπτει το 1,9 % της συνολικής έκτασης.

- Επίσης, μεγάλο μέρος των εκτάσεων έχει χαρακτηριστεί ως δασική γη στους δασικούς χάρτες, βάσει του Ν. 998/1979, όπου απαγορεύεται η αλλαγή χρήσης χωρίς άδεια.
- Ειδικότερα, όπως φαίνεται και από τον χάρτη, η συντριπτική πλειονότητα των εκτάσεων της περιοχής μελέτης, σύμφωνα με τον αναρτημένο Δασικό Χάρτη (ΑΔΑ: : Ω51ΖΟΡ1Γ-ΩΝ6), είναι εκτάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας με κωδικό χαρακτηρισμό «ΔΔ».

Θεσμοθετημένες Χρήσεις Γης και Όροι Δόμησης (1/6)

ΓΠΣ του Ν.1337/1983

ΦΕΚ 1159/Δ/1996

Εντός της περιοχής μελέτης του ΤΠΣ Δήμου Φιλιατών έχει εγκριθεί ΓΠΣ του Ν. 1337/83 με την ΥΑ ΥΠΕΧΩΔΕ αριθ. 88016/4971/26-08-1996 (ΦΕΚ 1159/Δ/20-09-1996), το οποίο τροποποιήθηκε με την Απόφαση ΓΓΠΗ αριθ. 38337/2349/16-06-2010 (ΦΕΚ 323/ΑΑΠ/09-08-2010), ως προς τη χρήση στο δημόσιο ακίνητο με ΑΒΚ 29453000/1/2 του Ο.Τ.67, προκειμένου να ανεγερθεί σε αυτό το Αστυνομικό Τμήμα Φιλιατών

Θεσμοθετημένες Χρήσεις Γης και Όροι Δόμησης (2/6)

Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου

ΦΕΚ 1159/Δ/1996

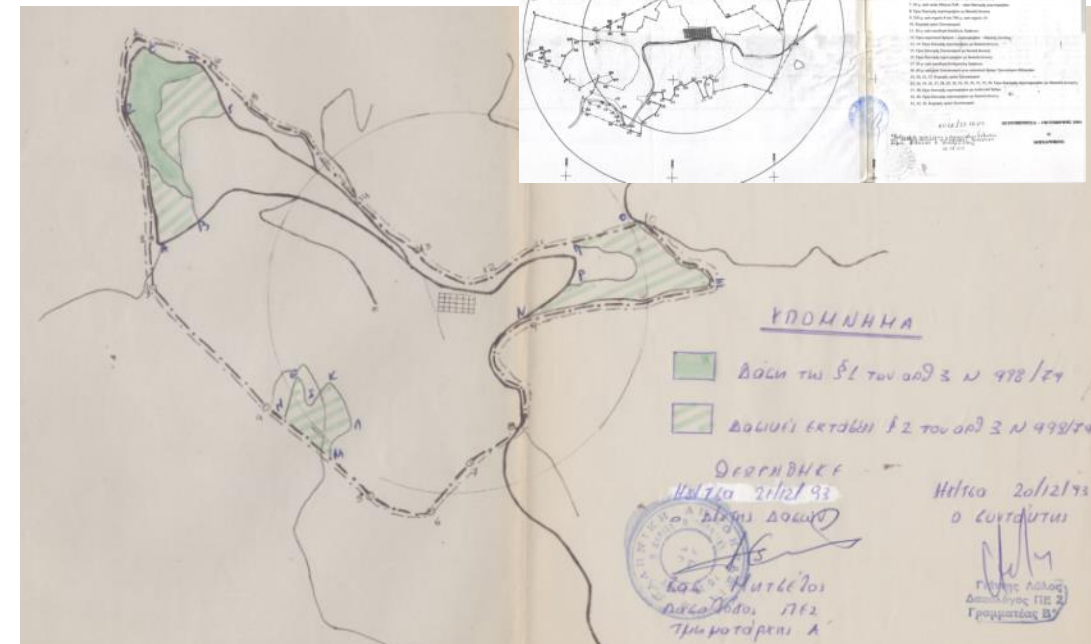
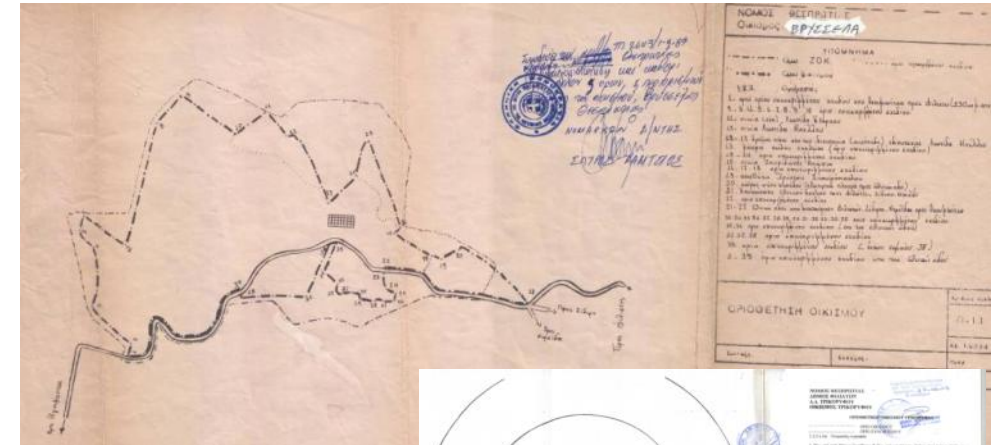
Περιμετρικά της ΔΚ Φιλιατών υφίσταται θεσμοθετημένη Ζώνη Οικιστικού Ελέγχου (ΖΟΕ) σύμφωνα με την υπ'αρ.88016/4971/26.08.1996 (ΦΕΚ 1159/Δ/20.09.1996), η οποία αποτυπώνεται με πορτοκαλί χρώμα στον χάρτη.

Θεσμοθετημένες Χρήσεις Γης και Όροι Δόμησης (4/6)

Οριοθετήσεις Οικισμών

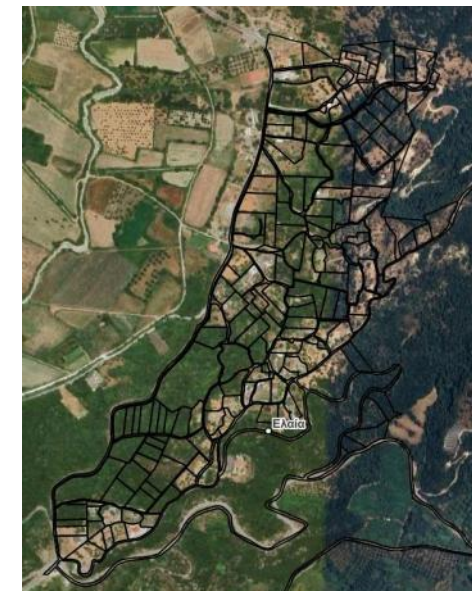
Οικισμός	Οριοθέτηση	Απόφαση οριοθέτησης
Ελαία	✓	υπ'αρ.2831/16.09.1987 (ΦΕΚ 993/Δ/12.10.1987).
Παλαιοχώριον	✓	υπ'αρ.ΤΠ 2528/31.08.1990 (ΦΕΚ 553/Δ/12.10.1990).
Αετός	✓	υπ'αρ.1637/30.08.1988 (ΦΕΚ 669/Δ/20.09.1988).
Αχλαδέα	✓	υπ'αρ.ΤΠ 347/28.02.1995 (ΦΕΚ 154/Δ/21.03.1995).
Βρυσέλλα	✓	υπ'αρ.ΤΠ 2643/01.09.1989 (ΦΕΚ 566/Δ/14.09.1989).
Γολά	✓	Τ.Π. 4851/89 Απόφαση Νομάρχη
Ροδοστίβα	✓	4854/89 Απόφαση Νομάρχη
Καλλιθέα	✓	υπ'αρ.ΤΠ 1142/27.07.1994 (ΦΕΚ 952/Δ/15.09.1994).
Κερασχωρίον	✓	υπ'αρ.3017/23.09.1987 (ΦΕΚ 993/Δ/12.10.1987).
Μαυρονέριον	✓	υπ'αρ.3016/23.09.1987 (ΦΕΚ 993/Δ/12.10.1987).
Κεφαλοχώριον	✓	3017/87 Απόφαση Νομάρχη
Δονάτος	✓	υπ'αρ.ΟΙΚΤΠ 2082/28.06.1995 (ΦΕΚ 552/Δ/26.07.1995).
Σίδερη	✓	υπ'αρ.2830/16.09.1987 (ΦΕΚ 992/Δ/12.10.1987).
Τρικόρυφον	✓	υπ'αρ.6028/22.12.2005 (ΦΕΚ 47/Δ/30.01.2006).

Θεσμοθετημένες Χρήσεις Γης και Όροι Δόμησης (5/6)

Ρυμοτομικά Σχέδια από Διανομή Συνοικισμού τ. Υπουργείου Γεωργίας

- Φιλιάτες (Διανομή Συνοικισμού τ. Υπουργείου Γεωργίας έτους 1957)
- Τρικόρυφο (Διανομή Συνοικισμού τ. Υπουργείου Γεωργίας έτους 1957)
- Βρυσέλλα (Διανομή Συνοικισμού τ. Υπουργείου Γεωργίας έτους 1957)
- Ελαία (Διανομή Συνοικισμού τ. Υπουργείου Γεωργίας έτους 1957)
- Πηγαδούλια (Διανομή Συνοικισμού τ. Υπουργείου Γεωργίας έτους 1957)
- Γεροπλάτανος (Διανομή Συνοικισμού τ. Υπουργείου Γεωργίας έτους 1957)
- Άνω Παλαιοκκλήσι (Διανομή Συνοικισμού τ. Υπουργείου Γεωργίας έτους 1956)
- Αχλαδέα (Διανομή Συνοικισμού τ. Υπουργείου Γεωργίας έτους 1962)
- Αετός (Διανομή Συνοικισμού τ. Υπουργείου Γεωργίας έτους 1956 και 1974)

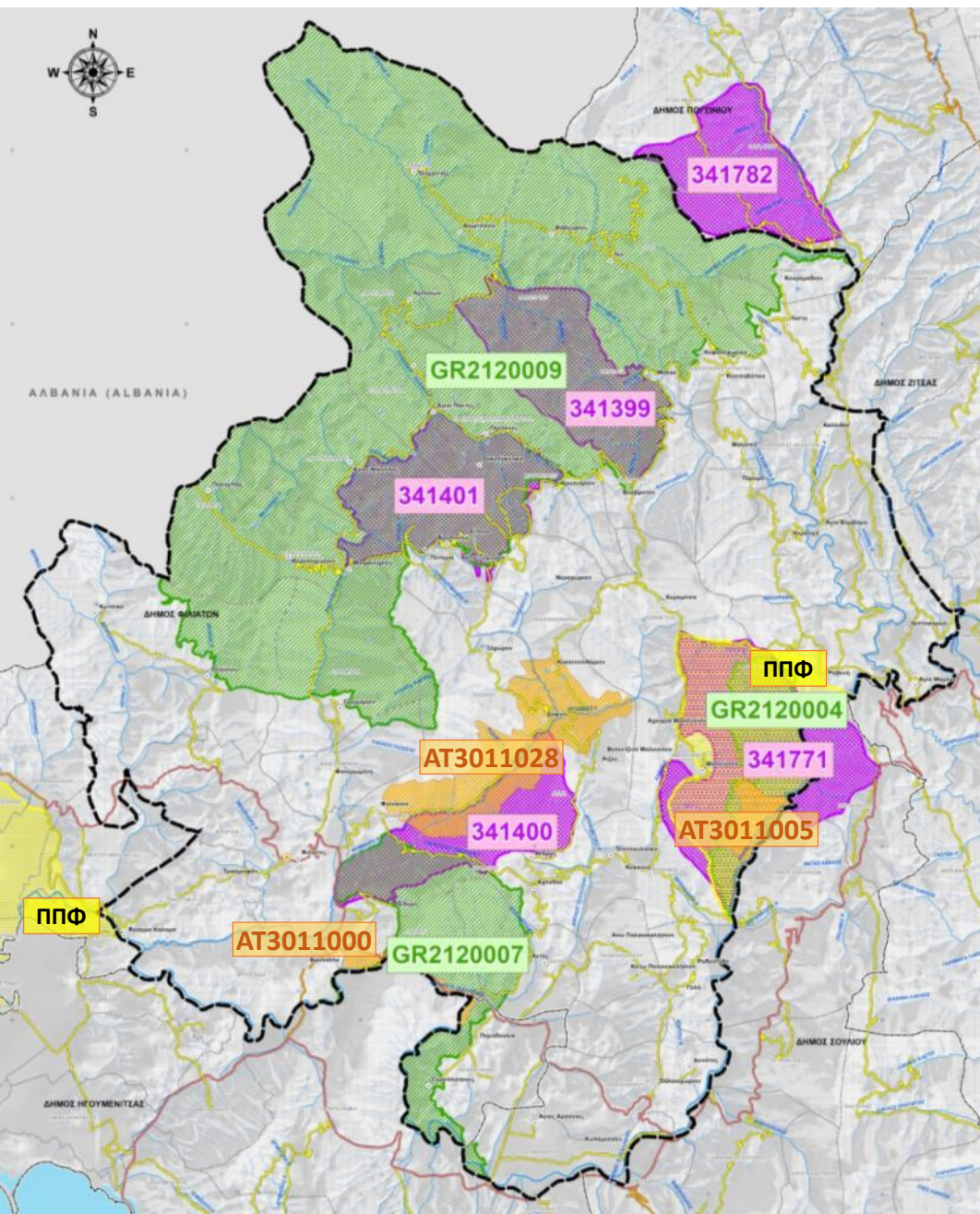
Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης
Θεσμοθετημένες Χρήσεις Γης και Όροι Δόμησης (6/6)

Παραδοσιακοί Οικισμοί

Γενικό Διάταγμα
Παραδοσιακών Οικισμών
Π.Δ. 13-11-1978
(ΦΕΚ 594/Δ/1978)

Πλαίσιο
Φανερωμένη
Φοινίκι
Γιρομέρι
Καμίτσανη

Περιοχές Δικτύου Natura 2000

Κωδικός	Ονομασία Περιοχής	Τύπος Προστασίας
GR2120004	Στενά Καλαμά	SAC
GR2120007	Στενά Παρακαλάμου	SPA
GR2120009	Όρη Τσαμάντα, Φιλιατών, Φαρμακοβούνι, Μεγάλη Ράχη	SPA

Καταφύγια Άγριας Ζωής (ΚΑΖ)

Κωδικός	Ονομασία Περιοχής	ΦΕΚ Κήρυξης
K831 (341400)	«Προφήτης Ηλίας, Βρυσούλες, Στεφάνωμα Δάφνης»	1016/Β/2001
K830 (341401)	«Αγίων Πάντων, Πλατάνου, Κοκκινολιθαρίου, Αγίου Νικολάου, Κάτω Ξεχώρου, Κεραμίτσας, Κρυονερίου»	1021/Β/2005
K832 (341399)	«Αμπελώνας, Βαβουρίου, Μηλέας Δήμου Φιλιατών»	1016/Β/2001
K223 (341771)	«Ραβενή - Μαλούνιο - Πέντε Εκκλησιές»	314/Β/1988
K213 (341782)	«Παναγιά Κουρούζα -Μακραλέξη (Λάβδανης - Αγ. Μαρίνας)»	342/Β/1987

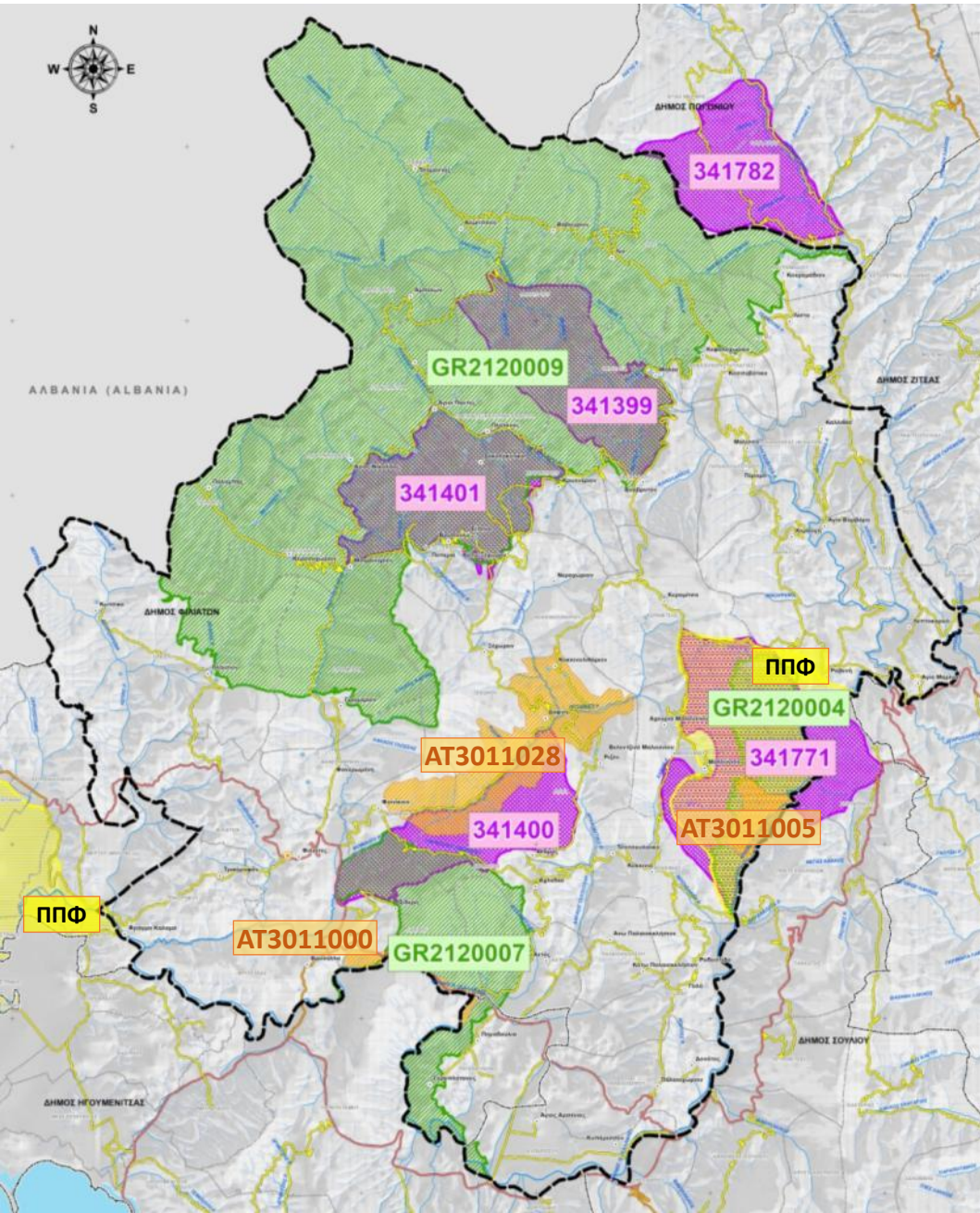
Περιοχές Προστασίας της Φύσης

KYA 36427/09 (ΦΕΚ 396/Δ/ 17-09-2009)

«Περιοχή Προστασίας της Φύσης Στενών και εκβολών των ποταμών Αχέροντα και Καλαμά»

Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης

Προστατευόμενες Περιοχές (1/2)

Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ)

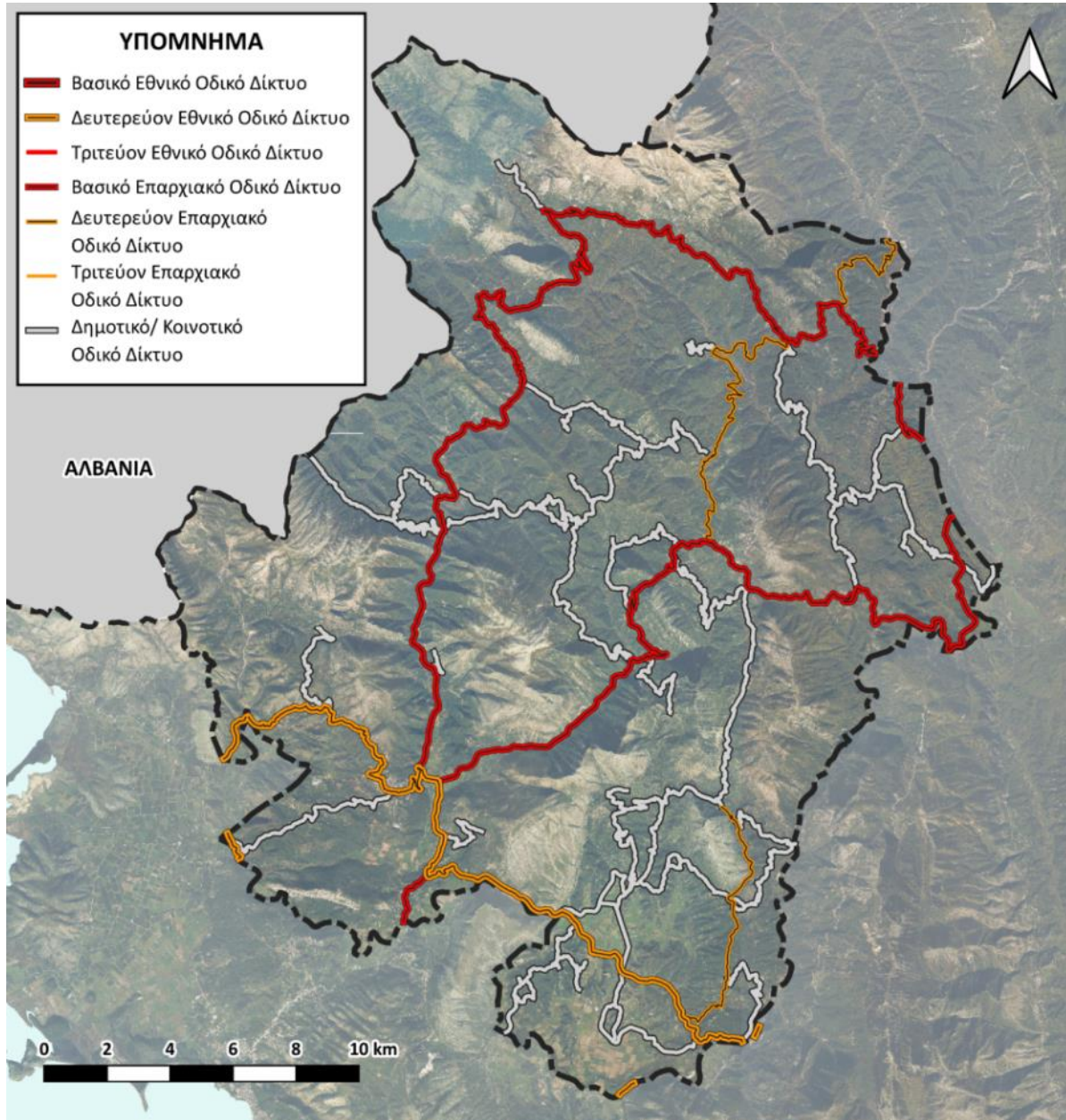
Κωδικός	Ονομασία Περιοχής
AT3011028	Η Χαράδρα Καλπακιώτικου Ρέματος στο Φοινίκι
AT3011005	Τα Στενά Καλαμά
AT3011000	Η Κοιλάδα Καλαμά μεταξύ των χωριών Σίδερη και Πηγαδούλια

Οριοθετημένοι Αρχαιολογικοί Χώροι

- Γίτανα, Φιλιάτες, Θεσπρωτία (ΦΕΚ 35/Β/02-02-1962)
- Νεκροταφείο Γιτάνων, Φιλιάτες, Θεσπρωτία (ΦΕΚ 35/Β/02-02-1962)
- Ντόλιανη, Φιλιάτες, Θεσπρωτία (ΦΕΚ 35/Β/02-02-1962)
- Ακρόπολη, Άγιος Γεώργιος, Φιλιάτες, Θεσπρωτία (ΦΕΚ 126/Β/11-02-1972)

Δίκτυα Μετακινήσεων

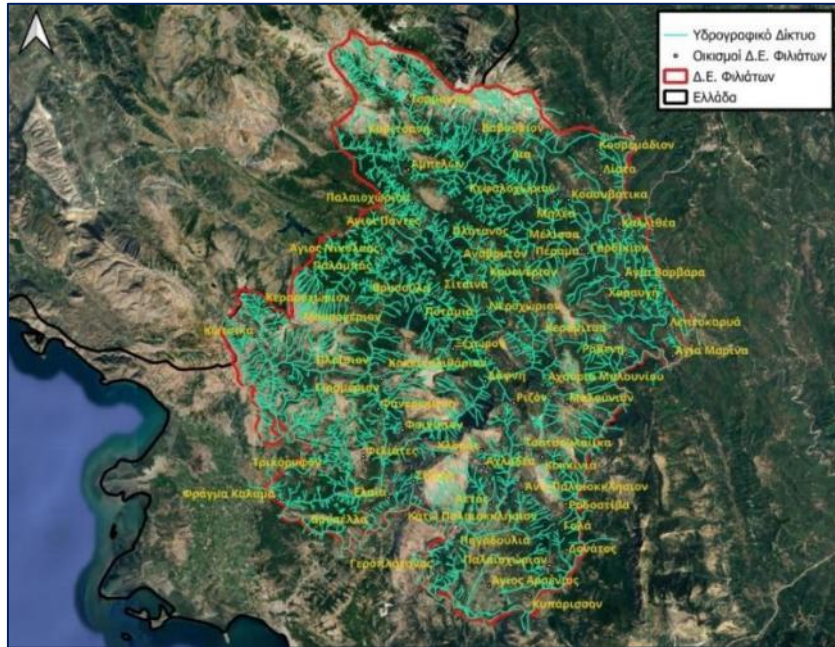

Βασική Συγκοινωνιακή και Μεταφορική Υποδομή

- Βασικό Εθνικό Οδικό Δίκτυο: δεν εντοπίζεται.
- Δευτερεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο: ΕΟ 19 στο τμήμα της από ΕΟ 6 - Νεράϊδα - Φιλιάτες - Σαγιάδα, βάσει της ΔΜΕΟ/ε/Ο/1308/ 15-12-1995 (ΦΕΚ 30/Β/19-01-1996).
- Τριτεύον Εθνικό Οδικό Δίκτυο: δεν εντοπίζεται.
- Βασικό Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο: ΕπΟ 3: Από διασταύρωση της ΕΟ «Σαγιάδα – Μενίνα - Παραμυθιά (Φιλιάτες) μέχρι διασταύρωση ΕΟ Ηγουμενίτσα Ιωάννινα» μέσω Μαυρονερίου - Αγ. Νικολάου - Άγιοι Πάντες – Τσαμαντά – Βαβουριού – Λιά – Λίστας – Καλλιθέας - Λεπτοκαρυάς, ΕπΟ 4: Παραπόταμος - Κεραμίτσα προς Δελβινάκι διά Ξεχώρου, Κοκκινολιθαρίου, Βορτοπίων, Κωστώνης, Γαρδικίων Γλούστης, Λίστης και Κουρεμαδίου & ΕπΟ 5: Κεραμίτσα - Γέφυρα Βροσύνης, βάσει του ΦΕΚ 293/Β/17-04-1995.
- Δευτερεύον Επαρχιακό Οδικό Δίκτυο: ΕπΟ 6: Μενίνα-Κοκκινιά & ΕπΟ 4: Παραπόταμος-Κεραμίτσα προς Δελβινάκι διά Ξεχώρου, Κοκκινολιθαρίου, Βορτοπίων, Κωστώνης, Γαρδικίων Γλούστης, Λίστης και Κουρεμαδίου στο τμήμα της οδού από Κεραμίτσα έως Κεφαλοχώριον, βάσει του ΦΕΚ 47/Α/08-02-1956.

Ανάλυση υφιστάμενης κατάστασης

Υδάτινες διαδρομές – Υδατικοί Πόροι

Εντός της περιοχής μελέτης υφίστανται 7 Ποτάμια Υδατικά Συστήματα σύμφωνα με τη 2η Αναθεώρηση του ΣΔΛΑΠ ΥΔ EL05:

- Θύαμιν Π. Καλαμάς 3 με κωδικό EL0512R000200027H.
- Θύαμιν Π. Καλαμάς 4 με κωδικό EL0512R000200029N.
- Θύαμιν Π. Καλαμάς – Παραπόταμος Καλπακιώτικος 1 - EL0512R000206030N.
- Θύαμιν Π. Καλαμάς – Παραπόταμος Καλπακιώτικος 2 - EL0512R000206031N.
- Θύαμιν Π. Καλαμάς 5 με κωδικό EL0512R000200032N.
- Θύαμιν Π. Καλαμάς 6 με κωδικό EL0512R000200033N.
- Θύαμιν Π. Καλαμάς 7 με κωδικό EL0512R000200034N.

Επίσης, 2 κύρια ρέματα:

- Θύαμιν Π. Καλαμάς – Παραπόταμος Άσπρο Ρ. με κωδικό EL0512R000204028N
- Θύαμιν Π. Καλαμάς – Παραπόταμος Λαγκαβίτσα Ρ. - EL0512R000208035N

**Ζώνη Δυνητικά Υψηλού
Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ)**

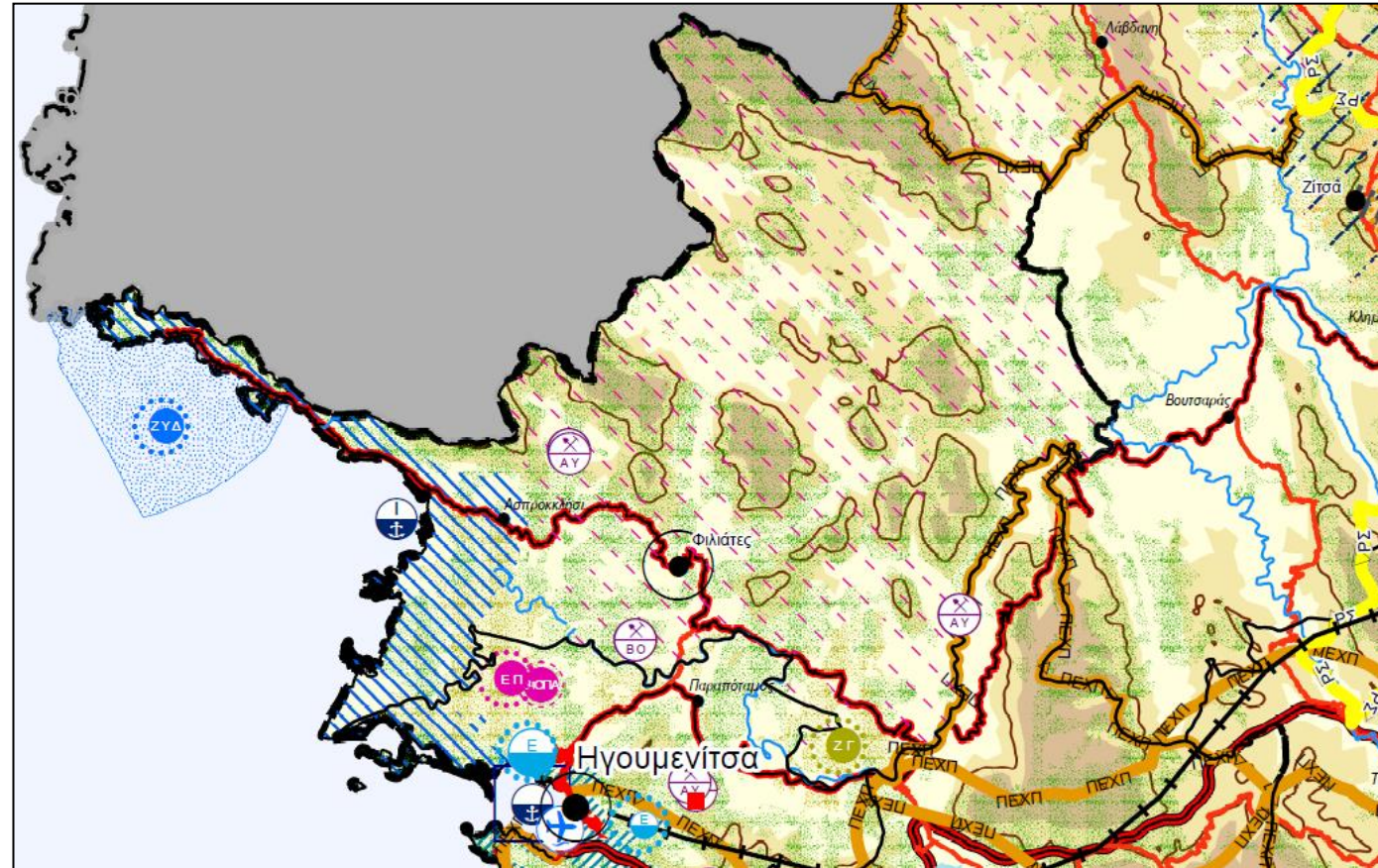
Η Ζώνη Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας (ΖΔΥΚΠ) «Χαμηλή Περιοχή Άνω Ρου ποταμού Καλαμά και παραποτάμων – EL05APSFR010» έχει έκταση 70.4km² και ανήκει στην λεκάνη απορροής του ποταμού Καλαμά (EL12). Η παραπάνω ζώνη έχει προκύψει από επιμέρους επέκταση της EL05RAK0010, του προηγούμενου Σχεδίου, σύμφωνα με τα στοιχεία του 1^{ου} ΣΔΚΠ για πλημμύρες T1000. Επιπλέον έχουν ενταχθεί χαμηλές ζώνες του άνω ρου του π. Καλαμά και των παραποτάμων του όπου έχουν καταγραφεί ιστορικά συμβάντα.

Σύνθεση Κατευθύνσεων Χωροταξικού Σχεδιασμού και Άλλων Υπερκείμενων Μορφών Σχεδιασμού / Προγραμματισμού

Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τη Βιομηχανία: Οι κατευθύνσεις του θεσμικού πλαισίου για την περιοχή ορίζουν **χαμηλή** γενική προτεραιότητα άσκησης χωρικής πολιτικής για τη μεταποίηση, ενώ ορίζεται **μέση** γενική προτεραιότητα για τη συγκέντρωση βιομηχανικών δραστηριοτήτων στην ΠΕ Θεσπρωτίας.

Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο Περιφέρειας Ηπείρου: οι Φιλιάτες συγκαταλέγονται στα κέντρα της ΠΕ Θεσπρωτίας με περιορισμένες αστικές λειτουργίες, ενώ αποτελούν κέντρο με σημαντική κοινωνική υποδομή. Οι Φιλιάτες αποτελούν κέντρο 6^{ου} επιπέδου.

Όπως φαίνεται και στον Χάρτη, ο οποίος προέρχεται από το ισχύον Περιφερειακό Χωροταξικό Πλαίσιο (ΠΧΠ) της Περιφέρειας Ηπείρου (ΦΕΚ 286/ΑΑΠ/18), ο Δήμος Φιλιατών εμπίπτει στην ευρύτερη χωρική ενότητα «**Παράκτια δυναμική ζώνη μεθορίου (Ηγουμενίτσα - Σαγιάδα - Φιλιάτες)**».

Επιπρόσθετα, σχετικά με τον χωρικό προσδιορισμό των βιώσιμων αναπτυξιακών ενοτήτων, οι Φιλιάτες διαθέτουν **δυναμικούς τομείς ως προς τη διαμετακόμιση και παροχή υπηρεσιών εξωστρεφούς προσανατολισμού**.

Επίσης, οι αρδευόμενες πεδινές εκτάσεις των Φιλιατών συγκαταλέγονται στην **εντατική – αρδευόμενη γη με κατεύθυνση τη διαφύλαξη από ασύμβατες χρήσεις και τον εκσυγχρονισμό της γεωργική παραγωγής**.

Τέλος, όλη του σχεδόν η έκταση σημειώνεται ως **ζώνη αναζήτησης ανάπτυξης ΑΠΕ**.

Γενικοί στόχοι και βασικές αρχές σχεδιασμού

Δεσμεύσεις του Σχεδιασμού:

- Ο Ν. 4447/2016 «Χωρικός Σχεδιασμός – Βιώσιμη Ανάπτυξη και άλλες διατάξεις», που θεσπίζει το πλαίσιο του πολεοδομικού και χωροταξικού σχεδιασμού πρώτου επιπέδου (ΤΠΣ).
- Το ΠΔ 59/2018 (ΦΕΚ 114/Α/2018) «Κατηγορίες και περιεχόμενο χρήσεων γης», όπου ορίζονται οι κατηγορίες χρήσεων γης που πρέπει να χρησιμοποιηθούν, εξασφαλίζοντας ότι οι προτάσεις του ΤΠΣ θα ευθυγραμμίζονται με τις προκαθορισμένες χρήσεις.
- Οι κατευθύνσεις του υπερκείμενου χωροταξικού σχεδιασμού εθνικής κλίμακας: το Γενικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΓΠΧΣΑΑ, ΦΕΚ 128/Α/2008) που αποτελεί τον στρατηγικό οδικό χάρτη για τη χωρική ανάπτυξη της χώρας, καθώς και τα εν ισχύ Ειδικά Χωροταξικά Πλαίσια για επιμέρους τομείς (**Βιομηχανία, Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Υδατοκαλλιέργειες, Καταστήματα Κράτησης**), στον βαθμό που αφορούν την περιοχή μελέτης.
- Οι κατευθύνσεις χωρικής ανάπτυξης που αφορούν άμεσα την περιοχή του Δήμου και περιέχονται στο θεσμοθετημένο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης (ΠΠΧΣΑΑ) της Περιφέρειας Ηπείρου (ΦΕΚ 286/ΑΑΠ/28-11-2018). Το Περιφερειακό αυτό Πλαίσιο, που αναθεωρήθηκε πρόσφατα, παρέχει ειδικές κατευθύνσεις για την ανάπτυξη των ορεινών περιοχών της Ηπείρου, την ενίσχυση της αγροτικής οικονομίας, την ισόρροπη τουριστική ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος, και αποτελεί επίσης δεσμευτικό πλαίσιο που πρέπει να τηρείται από το ΤΠΣ.

Στόχοι του ΤΠΣ:

- **Ισορροπη χωρική ανάπτυξη και ενίσχυση ενδοχώρας.**
- **Συγκράτηση και αναζωογόνηση του τοπικού πληθυσμού στις ορεινές περιοχές.**
- **Προστασία και ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα παραγωγής.**
- **Βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και του τοπίου.**
- **Προστασία και ανάδειξη της πολιτισμικής ταυτότητας του τόπου.**
- **Βελτίωση της προσβασιμότητας και της ενδοδημοτικής συνδεσιμότητας.**
- **Αναβάθμιση των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών.**
- **Ενίσχυση Ήπιας Τουριστικής Ανάπτυξης και Διασυνοριακής Συνεργασίας.**
- **Προστασία από φυσικές καταστροφές και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.**

Ανάπτυξη Εναλλακτικών Σεναρίων

ΣΕΝΑΡΙΟ 1

«Μηδενικό Σενάριο (Διαχείριση υφιστάμενης κατάστασης)»

Πρόκειται για το σενάριο που συνεπάγεται τις λιγότερες δυνατές παρεμβάσεις και ουσιαστικά αφήνει τον Δήμο να συνεχίσει τη σημερινή του δυναμική με μικρές μόνο τροποποιήσεις.

Στο σενάριο αυτό, οι παρατηρούμενες τάσεις εξέλιξης (δημογραφικές, οικονομικές, χωρικές) συνεχίζονται ως έχουν, χωρίς ιδιαίτερη προσπάθεια αντιστροφής τους.

Οι απαιτήσεις για νέες επενδύσεις σε τεχνική και κοινωνική υποδομή είναι περιορισμένες συγκριτικά με τα άλλα δύο σενάρια, καθώς διατηρείται το υφιστάμενο status quo.

ΣΕΝΑΡΙΟ 2

«Ρεαλιστικό Σενάριο (Ηπιες παρεμβάσεις με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος, διασύνδεσης των τομέων του παραγωγικού συστήματος, ανάπτυξη ήπιων / εναλλακτικών μορφών τουρισμού & διασυνοριακή συνεργασία σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων)».

Πρόκειται για ένα ήπιο αναπτυξιακό σενάριο, το οποίο εισάγει μεν παρεμβάσεις, αλλά σε σχετικά μικρή κλίμακα και με ρεαλιστικό ορίζοντα υλοποίησης (βραχυ-μεσοπρόθεσμα, εντός 5ετίας για τις κύριες δράσεις).

Το σενάριο 2 στοχεύει στην ενίσχυση της ορεινής ενδοχώρας για την ισόρροπη ανάπτυξη σε όλη την επικράτεια της περιοχής μελέτης ΤΠΣ του Δήμου Φιλιατών. Παράλληλα, επιδιώκει τη διασύνδεση του πρωτογενούς τομέα με την μεταποίηση και εν συνεχεία με την τουριστική δραστηριότητα.

ΣΕΝΑΡΙΟ 3

«Φιλόδοξο Σενάριο (Αναβάθμιση της ταυτότητας του Δήμου, Δυναμική διασυνοριακή διασύνδεση & Δυναμική τουριστική ανάπτυξη)».

Το σενάριο αυτό αντιπροσωπεύει τη ριζικά επιταχυνόμενη αναπτυξιακή εκδοχή, στην οποία ο Δήμος Φιλιατών καταφέρνει να ενταχθεί σε ευρύτερες αγορές τουρισμού και να προσελκύσει σημαντικές εξωτερικές επενδύσεις. Βασίζεται στην παραδοχή ότι η περιοχή θα κατορθώσει να ξεπεράσει τους φραγμούς πρόσβασης και αναγνωρισιμότητας, και θα αξιοποιήσει πληρέστερα τον φυσικό και πολιτισμικό της πλούτο, μετατρέπόμενη σε προορισμό διεθνούς βεληνεκούς για ειδικές μορφές τουρισμού. Βασίζεται στην παραδοχή ότι ο Δήμος Φιλιατών μπορεί να αξιοποιήσει στο έπακρο την γεωγραφική του θέση και τους πόρους του.

Ανάπτυξη Εναλλακτικών Σεναρίων

ΣΕΝΑΡΙΟ 1

Στόχοι:

«Μηδενικό Σενάριο».

- 1) Ελαχιστοποίηση του κόστους των παρεμβάσεων που θα προταθούν.
- 2) Διατήρηση της δομής του οικιστικού δικτύου.
- 3) Διατήρηση της τρέχουσας παραγωγικής και αναπτυξιακής ταυτότητας των Δημοτικών Ενοτήτων.
- 4) Διατήρηση του τρέχοντος καθεστώτος προστασίας στο φυσικό και πολιτισμικό κεφάλαιο.
- 5) Οριοθέτηση οικισμών με βάση το νέο θεσμικό πλαίσιο.

ΣΕΝΑΡΙΟ 2

Στόχοι:

«Ρεαλιστικό Σενάριο».

- 1) Ενδογενής και εφικτή αναπτυξιακή πρόταση.
- 2) Ρεαλιστικό πρότυπο χωρικής οργάνωσης.
- 3) Έλεγχος του κόστους των παρεμβάσεων που θα προταθούν.
- 4) Συγκράτηση του σημερινού πληθυσμού και πιθανή προσέλκυση νέου.
- 5) Άμβλυνση των αντιθέσεων μεταξύ κέντρου και μειονεκτικών οικισμών.
- 6) Ενίσχυση των πόλων του οικιστικού δικτύου – πολυκεντρικότητα - δημιουργία τοπικών δικτύσεων.
- 7) Προστασία και αξιοποίηση των διατιθέμενων πόρων με όρους ενδογενούς ανάπτυξης.
- 8) Προστασία της αγροτικής γης και των βοσκοτόπων από ανταγωνιστικές χρήσεις
- 9) Ενίσχυση των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών.
- 10) Ήπιος έλεγχος της εκτός σχεδίου δόμησης.

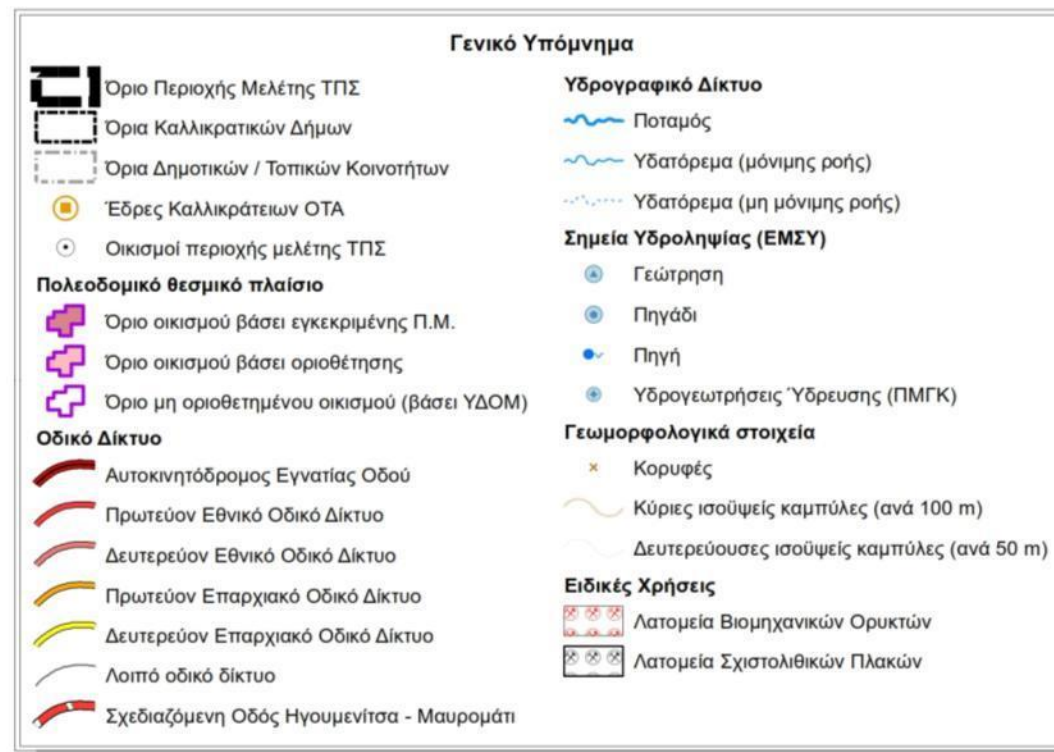
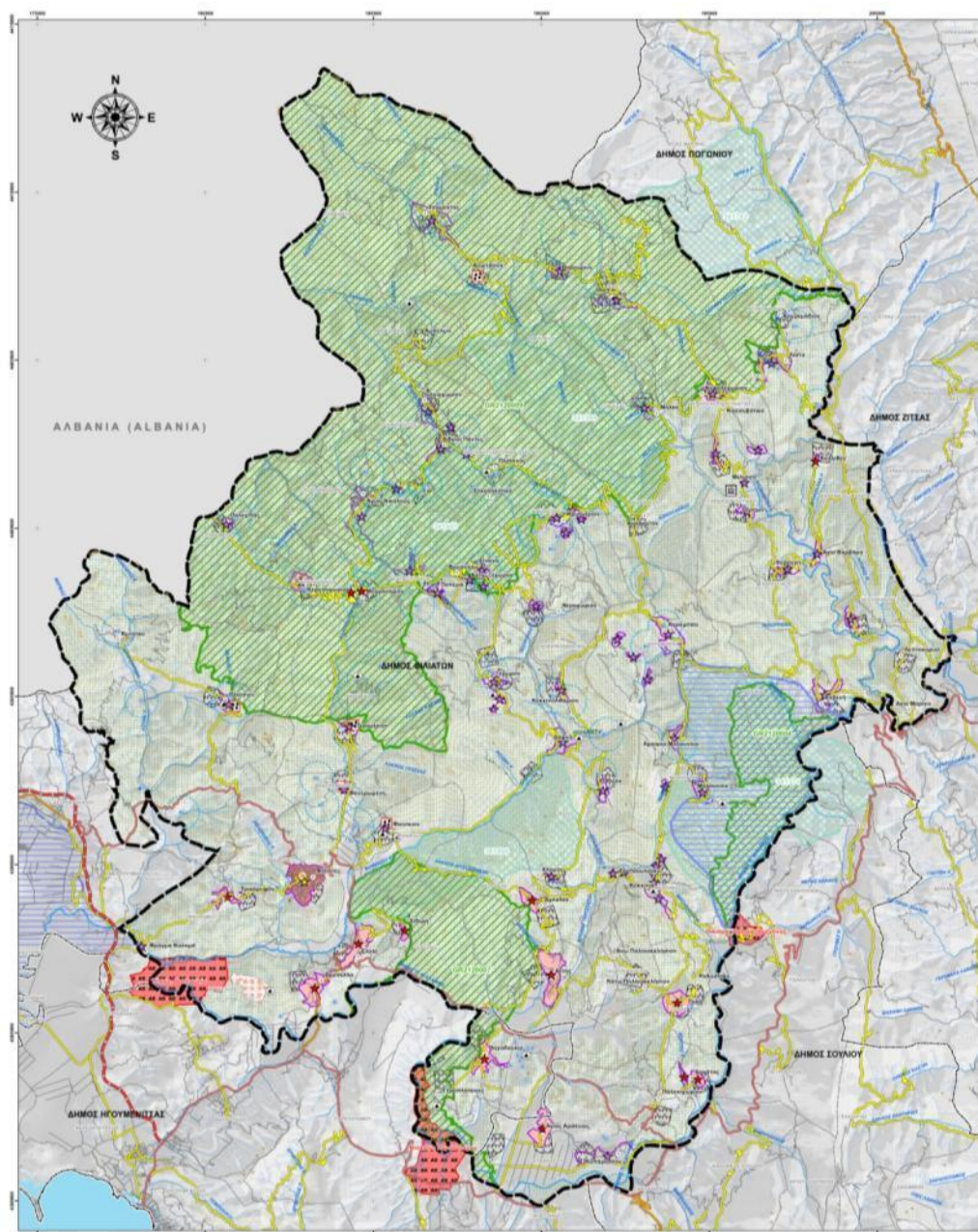
ΣΕΝΑΡΙΟ 3

Στόχοι:

«Φιλόδοξο Σενάριο».

- 1) Αλματώδης ανάπτυξη του τόπου βασισμένη σε πρότυπο μαζικού τουρισμού.
- 2) Μεγιστοποίηση της εκμετάλλευσης των διαθέσιμων φυσικών και πολιτισμικών πόρων.
- 3) Μεγιστοποίηση των δυνατοτήτων χωροθέτησης ΑΠΕ.
- 4) Ανατροπή του τρέχοντος παραγωγικού προτύπου.
- 5) Σημαντική αναβάθμιση τεχνικών και κοινωνικών υποδομών σε επιλεγμένους οικισμούς ή θέσεις.
- 6) Προσέλκυση μεγάλων επενδύσεων.
- 7) Είσοδος του προορισμού στη διεθνή τουριστική αγορά.
- 8) Σημαντική βελτίωση των δημογραφικών δεικτών λόγω προσέλκυσης νέου πληθυσμού.

Σενάριο 1: «Μηδενικό Σενάριο (Διαχείριση υφιστάμενης κατάστασης)» (1/3)

Σενάριο 1: «Μηδενικό Σενάριο (Διαχείριση υφιστάμενης κατάστασης)» (2/3)

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του σεναρίου αυτού (1^ο Σενάριο) προβλέπονται:

- **Διατήρηση της υπάρχουσας χωρικής οργάνωσης του δικτύου οικισμών.** Οικιστικό δίκτυο και δημόσιες υποδομές παραμένουν ως έχουν
- **Υλοποίηση μόνο των ήδη προγραμματισμένων έργων υποδομής.** Δεν προτείνονται από το ΤΠΣ νέα έργα τεχνικής ή κοινωνικής υποδομής
- **Θεσμικές ρυθμίσεις.** Διατήρηση του καθεστώτος δόμησης , οριοθετήσεις οικισμών
- **Διατήρηση υφιστάμενου καθεστώτος προστασίας φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.** Δάση, δασικές εκτάσεις, περιοχές Natura 2000, διατηρητέα μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι) συνεχίζουν να προστατεύονται από την ισχύουσα νομοθεσία
- **Περιορισμένες τουριστικές παρεμβάσεις.** Δεν χωροθετούνται οργανωμένοι υποδοχείς, ούτε ορίζονται ζώνες με προτεραιότητα τον τουρισμό.

Σενάριο 1: «Μηδενικό Σενάριο (Διαχείριση υφιστάμενης κατάστασης)» (2/3)

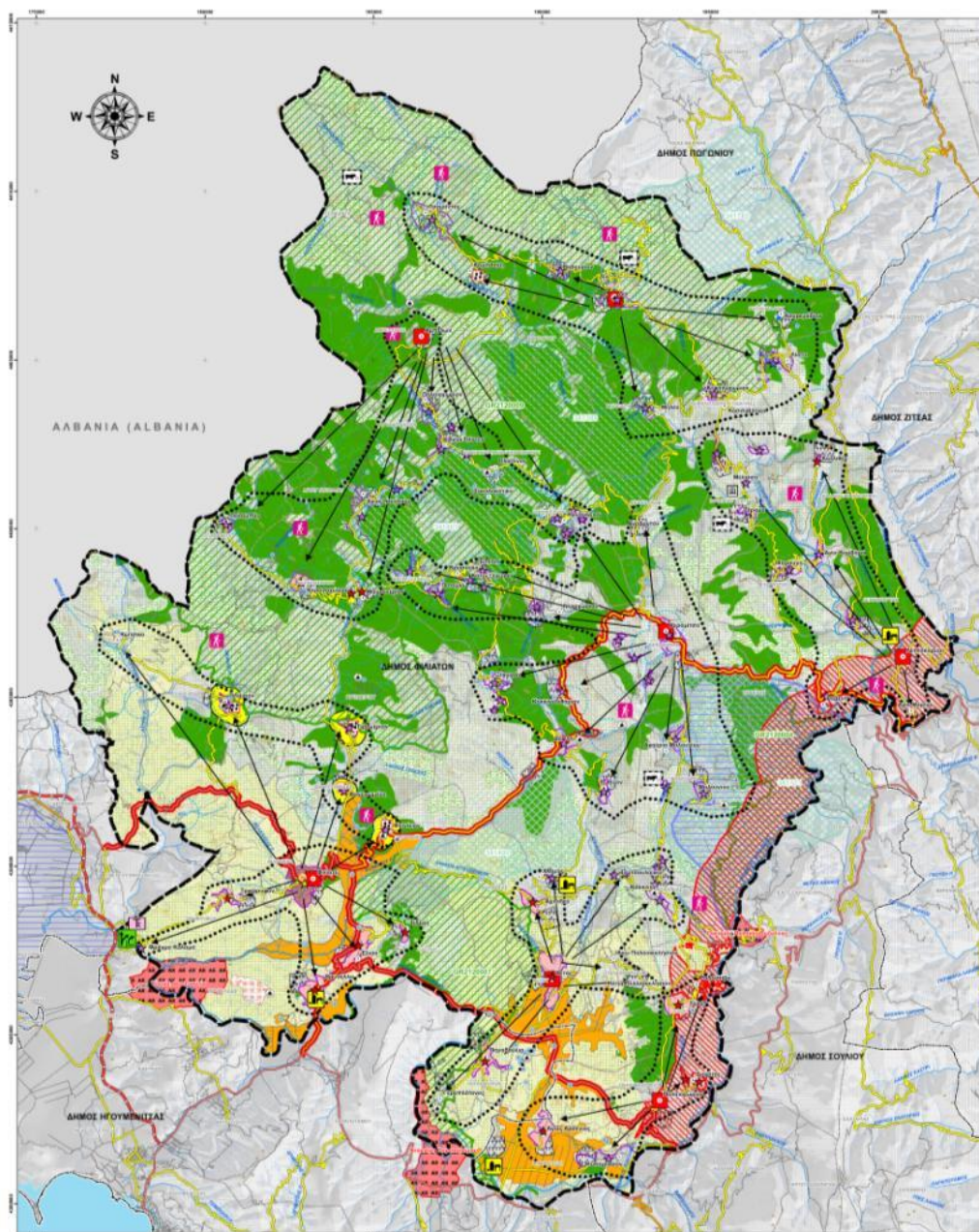
Ειδικότερα, στο πλαίσιο του σεναρίου αυτού (1^ο Σενάριο) προβλέπονται:

- **Διατήρηση της υπάρχουσας χωρικής οργάνωσης του δικτύου οικισμών.** Οι λειτουργικές σχέσεις μεταξύ των οικισμών (π.χ. η εξάρτηση μικρών οικισμών από μεγαλύτερους για υπηρεσίες) παραμένουν ως έχουν, χωρίς προσπάθεια δημιουργίας νέων κέντρων. Δεν προτείνεται συγκρότηση νέου πολυκεντρικού σχήματος και η Δημοτική Ενότητα της περιοχής μελέτης ΤΠΣ του Δήμου (Δ.Ε. Φιλιατών) συνεχίζει να εξυπηρετείται από την υφιστάμενη έδρα της χωρίς περαιτέρω ενίσχυση. Η κωμόπολη των Φιλιατών συνεχίζει να λειτουργεί ως το κυρίαρχο κέντρο συγκεντρώνοντας τις υπηρεσίες, ενώ οι λοιποί οικισμοί διατηρούν τον σημερινό ρόλο τους με φθίνουσα τάση για τους ορεινούς (περαιτέρω μείωση μόνιμων κατοίκων) και οριακή ανάπτυξη για τους πεδινούς.
- **Υλοποίηση μόνο των ήδη προγραμματισμένων έργων υποδομής.** Έργα τεχνικών ή κοινωνικών υποδομών που έχουν ενταχθεί σε χρηματοδοτικά προγράμματα ή βρίσκονται υπό κατασκευή θα ολοκληρωθούν σύμφωνα με τον υπάρχοντα προγραμματισμό, αλλά δεν εισάγονται νέες παρεμβάσεις. Για παράδειγμα, εάν βρίσκεται σε εξέλιξη κάποιο έργο βελτίωσης οδού ή ύδρευσης, αυτό θα ολοκληρωθεί, όμως πέραν αυτού δεν δρομολογούνται νέες πρωτοβουλίες εκτός από συνήθη έργα συντήρησης.
- **Θεσμικές ρυθμίσεις:** Οριοθετήσεις οικισμών, τόσο στους ήδη οριοθετημένους οικισμούς, όσο και στους οικισμούς που δεν έχουν οριοθετηθεί, θα οριστούν βάσει των προβλέψεων του πρόσφατου νομοθετικού πλαισίου. Το ισχύον καθεστώς δόμησης εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών παραμένει ως έχει σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, χωρίς πρόσθετους περιορισμούς. Επίσης προβλέπεται προσωρινή οριοθέτηση ρεμάτων στους προς οριοθέτηση για πρώτη φορά οικισμούς.
- **Διατήρηση υφιστάμενου καθεστώτος προστασίας φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.** . Όλες οι ήδη θεσμοθετημένες προστατευόμενες περιοχές (π.χ. δάση, δασικές εκτάσεις, περιοχές Natura 2000, διατηρητέα μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι) συνεχίζουν να προστατεύονται από την ισχύουσα νομοθεσία, χωρίς περαιτέρω εξειδικευμένα μέτρα από το ΤΠΣ. Ειδικότερα, αυτές οι περιοχές ενσωματώνονται στο Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο, χωρίς να μεταβάλλεται το προστατευτικό τους καθεστώς, ως Περιοχές με Ειδικό Καθεστώς (ΠΕΚ), οι οποίες διέπονται, όσον αφορά στις χρήσεις γης και τους όρους δόμησης, από τα ειδικά καθεστώτα προστασίας τους. Ομοίως, τυχόν διαδικασίες χωροθέτησης μονάδων ΑΠΕ (π.χ. αιολικών πάρκων σε ορεινούς όγκους) εξελίσσονται στη βάση της εθνικής πολιτικής και των ειδικών πλαισίων, χωρίς πρόσθετες τοπικές ρυθμίσεις. Η γεωργική γη δεν αποκτά πρόσθετη θεσμική προστασία πέραν των γενικών προβλέψεων και εκτιμάται ότι θα συνεχίσει να μειώνεται σταδιακά λόγω εγκατάλειψης ή αλλαγής χρήσης (π.χ. εγκατάσταση φωτοβολταϊκών όπου υπάρχει σχετικό ενδιαφέρον ή μετατροπή αγρών σε βοσκότοπους).
- **Περιορισμένες τουριστικές παρεμβάσεις.** Δεν προβλέπεται οργανωμένη προσπάθεια ανάπτυξης νέων τουριστικών εγκαταστάσεων. Ο τουρισμός θα εξακολουθήσει να αναπτύσσεται οργανικά με βάση τις υπάρχουσες τάσεις: λίγες οικογενειακές επιχειρήσεις φιλοξενίας ή εστίασης ίσως προστεθούν όπου ήδη καταγράφεται μικρή ζήτηση (π.χ. σε κάποιο σχετικά δημοφιλές χωριό ή κοντά σε γνωστό αξιοθέατο), αλλά σε γενικές γραμμές δεν αλλάζει το μοντέλο. Δεν χωροθετούνται ειδικές περιοχές τουριστικής ανάπτυξης, ούτε προτείνονται νέα θεματικά δίκτυα (πολιτιστικές διαδρομές, κ.λπ.).

Σενάριο 1: «Μηδενικό Σενάριο (Διαχείριση υφιστάμενης κατάστασης)» (3/3)

- **Θεσμικές ρυθμίσεις:**
    - Αναοριοθέτηση οικισμών: Ελαία, Παλαιοχώριον, Αετός, Αχλαδέα, Βρυσέλλα, Γολά, Ροδοστίβα, Καλλιθέα, Κερασοχώριον, Μαυρονέριον, Κεφαλοχώριον, Δονάτος, Σίδερη, Τρικόρυφον,
    - Οριοθέτηση λοιπών οικισμών βάσει των νέων διατάξεων (ΦΕΚ 194/Δ/25)
    - Προσωρινή οριοθέτηση ρεμάτων στους οικισμούς που οριοθετούνται για πρώτη φορά
  - Το ισχύον καθεστώς δόμησης εκτός σχεδίου και εκτός ορίων οικισμών παραμένει ως έχει σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
  - **Καθεστώς προστασίας:** δάση, δασικές εκτάσεις, περιοχές Natura 2000, διατηρητέα μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι) συνεχίζουν να προστατεύονται από την ισχύουσα νομοθεσία, χωρίς περαιτέρω εξειδικευμένα μέτρα από το ΤΠΣ:
    - Δασικές εν γένει εκτάσεις των §. 1,2,3,4 και 5 του αρθρ. 3 του Ν. 998/79, όπως αυτές φαίνονται και στον σχετικό χάρτη σύμφωνα με τον Αναρτημένο Δασικό Χάρτη Π.Ε. Θεσπρωτίας (Ω51ΖΟΡ1Γ-ΩΝ6),
    - Τις περιοχές Natura 2000,
    - Τα καταφύγια Άγριας Ζωής (ΚΑΖ)
    - Τμήματα της «Περιοχή Προστασίας της Φύσης Στενών και εκβολών των ποταμών Αχέροντα και Καλαμά»,
    - Τοπία Ιδιαίτερου Φυσικού Κάλλους (ΤΙΦΚ)
    - Οριοθετημένοι Αρχαιολογικοί Χώροι και μνημεία
- Αυτές οι περιοχές ενσωματώνονται στο ΤΠΣ, χωρίς να μεταβάλλεται το προστατευτικό τους καθεστώς, ως Περιοχές με Ειδικό Καθεστώς (ΠΕΚ), οι οποίες διέπονται, όσον αφορά στις χρήσεις γης και τους όρους δόμησης, από τα ειδικά καθεστώτα προστασίας τους.
- Σύμφωνα με τη **Προκαταρκτική Μελέτη Γεωλογικής Καταλληλότητας** προτείνεται:
    - οριοθέτηση των Προσωρινών Ζωνών Προστασίας των σημείων υδροληψίας ως **Ζώνες Ειδικών Χρήσεων**.
    - η οριοθέτηση ζώνης πλάτους 250m περιμετρικά των κοιμητηρίων ως **Ζώνη Καταρχήν Γεωλογικής Καταλληλότητας για Κοιμητήρια** (δυνατότητα επέκτασης της συγκεκριμένης χρήσης: Ε.Χ.1),

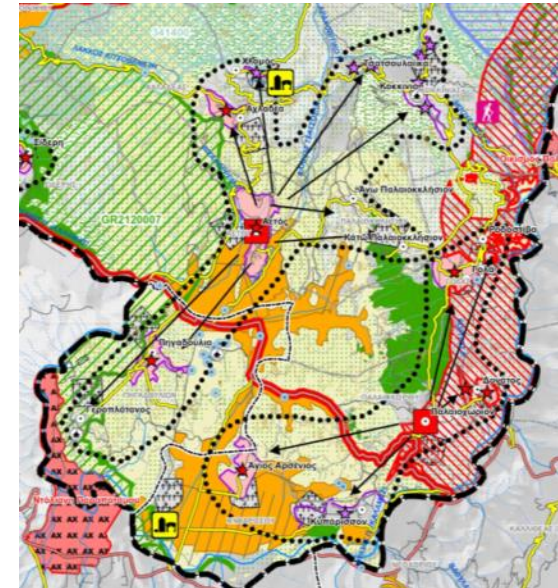
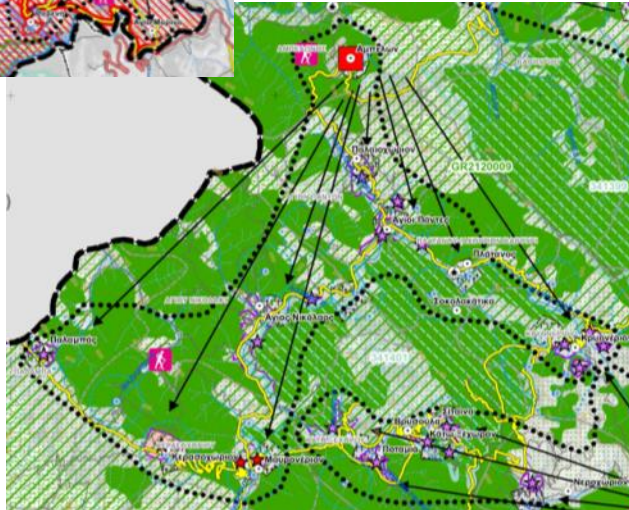
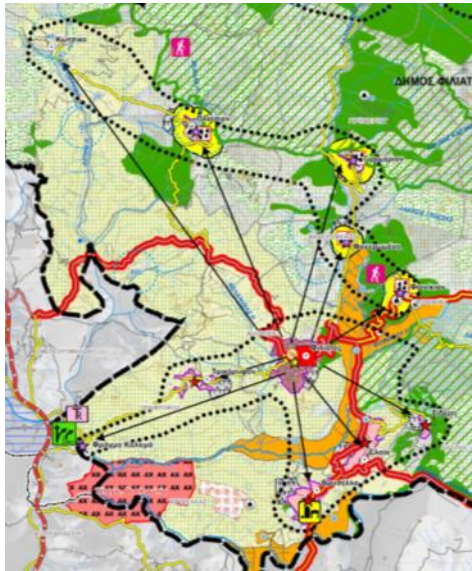
Σενάριο 2: «Ρεαλιστικό Σενάριο (Ήπιες παρεμβάσεις με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος, διασύνδεσης των τομέων του παραγωγικού συστήματος, ανάπτυξη ήπιων / εναλλακτικών μορφών τουρισμού & διασυνοριακή συνεργασία σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων)» (1/10)

Σενάριο 2: «Ρεαλιστικό Σενάριο (Ήπιες παρεμβάσεις με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος, διασύνδεσης των τομέων του παραγωγικού συστήματος, ανάπτυξη ήπιων / εναλλακτικών μορφών τουρισμού & διασυνοριακή συνεργασία σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων)» (2/10)

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του 2^{ου} Σεναρίου προτείνονται τα εξής:

- **Πολυκεντρική οργάνωση του Δήμου:** Επιδιώκεται η διαμόρφωση ενός πολυκεντρικού οικιστικού δικτύου, όπου πέραν της κύριας έδρας (Φιλιάτες) θα ενισχυθούν ακόμη κάποιοι «βασικοί» οικισμοί ως δευτερεύοντες πόλοι ανάπτυξης, οι οποίοι θα αναβαθμιστούν και λειτουργικά. Σε αυτούς τους οικισμούς θα ενισχυθούν οι κοινωνικές υποδομές (π.χ. σχολικές μονάδες, αγροτικά ιατρεία) και οι τεχνικές υποδομές (π.χ. τηλεπικοινωνίες, αποχέτευση) ώστε να καθίστανται ελκυστικοί για μόνιμη εγκατάσταση νέων οικογενειών. Στόχος είναι να συγκρατηθεί ο τοπικός πληθυσμός στην ενδοχώρα, αντί να μετακινείται μαζικά προς τα μεγαλύτερα αστικά κέντρα εκτός Δήμου.

Σενάριο 2: «Ρεαλιστικό Σενάριο (Ήπιες παρεμβάσεις με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος, διασύνδεσης των τομέων του παραγωγικού συστήματος, ανάπτυξη ήπιων / εναλλακτικών μορφών τουρισμού & διασυννοριακή συνεργασία σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων)» (3/10)

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του 2^{ου} Σεναρίου προτείνονται τα εξής:

- Διατήρηση υφιστάμενου καθεστώτος προστασίας φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος

- Ενίσχυση της τοπικής εκπαίδευσης και υγείας:

Αναβάθμιση υποδομών εκπαίδευσης σε κεντρικούς οικισμούς.

Ενίσχυση περιφερειακών ιατρείων.

- Βελτίωση προσβασιμότητας και συγκοινωνιακών συνδέσεων: Στοχευμένες παρεμβάσεις στο οδικό δίκτυο:

Βελτίωση σύνδεσης προς οικισμούς ορεινού όγκου Μουργκάνας.

Δημιουργία παρακάμψεων γύρω από κατολισθητικά τμήματα.

Άρση αποκλεισμού δυσπρόσιτων οικισμών (χρήση ειδικών οχημάτων).

- Στοχευμένες βελτιώσεις υποδομών:

Σχέδιο διαχείρισης υδατικών πόρων ιδίως για την άρδευση (π.χ. φράγματα μικρής κλίμακας στα ρέματα, αντικατάσταση αρδευτικών δικτύων για μείωση απωλειών).

Ίδρυση μονάδων επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ) σε επιλεγμένους οικισμούς με μεγαλύτερο πληθυσμό (π.χ. Βρυσέλλα, Τρικόρυφο, Λεπτοκαρυά) για προστασία των υδροφορέων.

- Προστασία γεωργικής γης πρώτης προτεραιότητας:

Οι ζώνες αυτές αφορούν την εκτός σχεδίου περιοχή όπου υφίστανται κυρωμένοι Αναδασμοί του τ. Υπουργείου Γεωργίας.

- Προστασία και αξιοποίηση της λοιπής γεωργικής γης:

Οι ζώνες αυτές θα αφορούν την εκτός σχεδίου περιοχή όπου υφίστανται Διανομές αγροκτημάτων του τ. Υπουργείου Γεωργίας, ήτοι στο νότιο και νοτιοδυτικό τμήμα της περιοχής μελέτης.

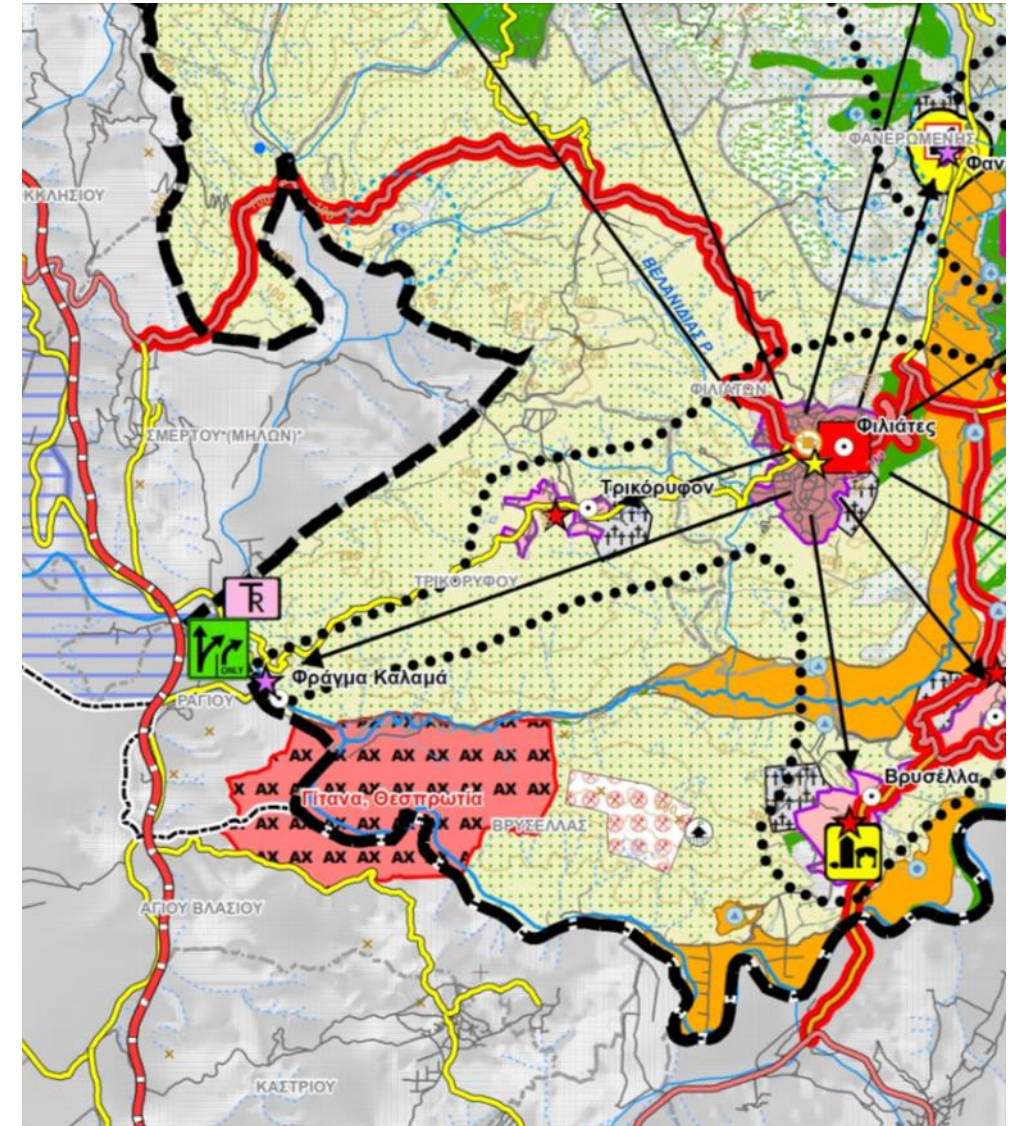
Σενάριο 2: «Ρεαλιστικό Σενάριο (Ήπιες παρεμβάσεις με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος, διασύνδεσης των τομέων του παραγωγικού συστήματος, ανάπτυξη ήπιων / εναλλακτικών μορφών τουρισμού & διασυννοριακή συνεργασία σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων)» (3/10)

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του 2^{ου} Σεναρίου προτείνονται τα εξής:

- **Διατήρηση υφιστάμενου καθεστώτος προστασίας φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος.** Όλες οι ήδη θεσμοθετημένες προστατευόμενες περιοχές (π.χ. δάση, δασικές εκτάσεις, περιοχές Natura 2000, διατηρητέα μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι) συνεχίζουν να προστατεύονται από την ισχύουσα νομοθεσία, χωρίς περαιτέρω εξειδικευμένα μέτρα από το ΤΠΣ. Ειδικότερα, αυτές οι περιοχές ενσωματώνονται στο Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο, χωρίς να μεταβάλλεται το προστατευτικό τους καθεστώς, ως Περιοχές με Ειδικό Καθεστώς (ΠΕΚ), οι οποίες διέπονται, όσον αφορά στις χρήσεις γης και τους όρους δόμησης, από τα ειδικά καθεστώτα προστασίας τους.
- **Ενίσχυση της τοπικής εκπαίδευσης και υγείας:** Προτείνεται η αναβάθμιση των υποδομών εκπαίδευσης στους βασικούς οικισμούς (π.χ. δημιουργία / επανενεργοποίηση εκπαιδευτικών μονάδων σε κεντρική θέση ώστε να μην χρειάζεται η μετακίνηση μαθητών εκτός Δήμου). Επίσης, η ενίσχυση των περιφερειακών Αγροτικών Ιατρείων με μόνιμο προσωπικό και εξοπλισμό (σε συνεργασία με την Περιφέρεια / Υπουργείο) κρίνεται απαραίτητη.
- **Βελτίωση προσβασιμότητας και συγκοινωνιακών συνδέσεων:** Προβλέπονται στοχευμένες παρεμβάσεις στο οδικό δίκτυο. Ενδεικτικά, προτείνεται η ασφαλιτόστρωση ή διάνοιξη παρακαμπτήριων διαδρομών σε δύσκολα σημεία ώστε να βελτιωθεί η πρόσβαση σε απομονωμένους οικισμούς (π.χ. βελτίωση σύνδεσης προς οικισμούς ορεινού όγκου Μουργκάνας ή δημιουργία παρακάμψεων γύρω από κατολισθητικά τμήματα δρόμων). Επίσης, προτείνεται η διερεύνηση λύσεων έκτακτης πρόσβασης (με ειδικά οχήματα 4x4 ή αγροτικά μηχανήματα) προς οικισμούς που παραδοσιακά έχουν μοναδική πρόσβαση (τμηματικά και χωματόδρομους), έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι κανένας οικισμός δεν παραμένει αποκλεισμένος σε περίπτωση ανάγκης. Συνολικά, στόχος των παρεμβάσεων είναι η αποκατάσταση της ενδοδημοτικής συνέχειας και η μείωση του αισθήματος απομόνωσης που βιώνουν οι κάτοικοι των πιο απομακρυσμένων περιοχών.
- **Στοχευμένες βελτιώσεις υποδομών:** Προτείνονται μερικές επεμβάσεις αναβάθμισης του οδικού δικτύου με σεβασμό στο περιβάλλον, με κύρια την βελτίωση της εθνικής οδού (δευτερεύον δίκτυο) Ασπροκλήσι - Φιλιάτες - Ελαία - Π.Ε.Ο Ιωαννίνων - Ηγουμενίτσας, της επαρχιακής οδού (πρωτεύον δίκτυο) Ελαία - Βρυσέλλα - Π.Ε.Ο Ιωαννίνων - Ηγουμενίτσας και της επαρχιακής οδού (δευτερεύον δίκτυο) Φιλιάτες - Φοινίκι - Δάφνη - Κοκκινολιθάρι - Κεραμίτσα - Ραβενή - Π.Ε.Ο Ιωαννίνων - Ηγουμενίτσας (οικισμός Βροσίνια Δήμου Ζίτσας Π.Ε. Ιωαννίνων) ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση από/προς λοιπή Π.Ε. Θεσπρωτίας και Π.Ε. Ιωαννίνων, καθώς και μικρές παρακάμψεις εντός Δήμου (όπως προαναφέρθηκε). Ακόμη, προβλέπεται σχέδιο διαχείρισης υδατικών πόρων για ορθολογική χρήση του νερού, ιδίως για την άρδευση (π.χ. φράγματα μικρής κλίμακας στα ρέματα, αντικατάσταση αρδευτικών δικτύων για μείωση απωλειών). Εξετάζεται επίσης η ίδρυση μονάδων επεξεργασίας λυμάτων (ΕΕΛ) σε επιλεγμένους οικισμούς με μεγαλύτερο πληθυσμό (π.χ. Βρυσέλλα, Τρικόρυφο, Λεπτοκαρυά) για προστασία των υδάτων από μη επεξεργασμένα λύματα.
- **Προστασία και αξιοποίηση της γεωργικής γης πρώτης προτεραιότητας:** Σε αντίθεση με το 1^ο Σενάριο όπου η γεωργική γη θεωρήθηκε ότι θα συρρικνωθεί, εδώ τίθεται ως στόχος η προστασία της καλλιεργήσιμης γης από μετατροπή σε άλλες χρήσεις. Το ΤΠΣ προτείνει τον καθορισμό ζωνών Γεωργικής Γης Πρώτης Προτεραιότητας ως Περιοχές με Ειδικό Καθεστώς (ΠΕΚ), όπου οι επιτρεπόμενες χρήσεις αφορούν αποκλειστικά την γεωργική παραγωγή. Οι ζώνες αυτές αφορούν την εκτός σχεδίου περιοχή όπου υφίστανται κυρωμένοι Αναδασμοί του τ. Υπουργείου Γεωργίας, ήτοι: Αναδασμός αγρ/τος «Αετός» έτους 1996, Αναδασμός αγρ/τος «Βρυσέλλα» έτους 1968, Αναδασμός αγρ/τος «Μαντζάρι» (Δ.Κ. Κυπάρισσου) έτους 1993, Αναδασμός αγρ/τος «Μουζάκα - Παλαιοχώρι» έτους 1995, Αναδασμός αγρ/τος «Παλαιοκκλησί» έτους 1996, Αναδασμός αγρ/τος «Σολωπιά (Παλαιοκκλησίου)» έτους 1996, καθώς και η ζώνη μελέτης (2024) Αναδασμού «Ελαίας - Φοινικίου Φιλιατών» (Τ.Κ. Τρικόρυφου - Τ.Κ. Ελαίας - Τ.Κ. Φοινικίου - Τ.Κ. Φανερωμένης - Δ.Κ. Φιλιατών).
- **Προστασία και αξιοποίηση της λοιπής γεωργικής γης:** Σε συνέχεια και συνάφεια των παραπάνω, το ΤΠΣ θα προτείνει ζώνες ή όρους που αποτρέπουν την δόμηση ή την αλλαγή χρήσης στις λοιπές γεωργικές εκτάσεις σχετικά μεγάλης παραγωγικότητας, ώστε αυτές να διατηρηθούν για γεωργική χρήση. Οι ζώνες αυτές θα αφορούν την εκτός σχεδίου περιοχή όπου υφίστανται Διανομές αγροκτημάτων του τ. Υπουργείου Γεωργίας, ήτοι στο νότιο και νοτιοδυτικό τμήμα της περιοχής μελέτης.

Σενάριο 2: «Ρεαλιστικό Σενάριο (Ήπιες παρεμβάσεις με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος, διασύνδεσης των τομέων του παραγωγικού συστήματος, ανάπτυξη ήπιων / εναλλακτικών μορφών τουρισμού & διασυνοριακή συνεργασία σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων)» (4/10)

- **Δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων:** Διερευνάται η οριοθέτηση νέων Περιοχών Παραγωγικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (ΠΕΔ) μικρής κλίμακας (π.χ. αγροτουριστικών εγκαταστάσεων ή μικρών βιοτεχνιών αγροτικών προϊόντων), ώστε να υποστηριχθεί η τοπική επιχειρηματικότητα.
- **Δημιουργία Ζώνης Εμπορευματικών Λειτουργιών (ΕΛ):** Διερευνάται η οριοθέτηση Ζώνης Εμπορευματικών Λειτουργιών με καθεστώς περιοχής ελέγχου και περιορισμού δόμησης (ΠΕΠΔ) ως ζώνη ανάπτυξης παραγωγικών δραστηριοτήτων, με προτεινόμενες χρήσεις (ενδεικτικά και όχι δεσμευτικά): εμπορίας αγροτικών προϊόντων, αγροτικού εξοπλισμού και επιχειρήσεων που προσφέρουν σχετικές υπηρεσίες, καταστήματα, γραφεία, εγκαταστάσεις εμπορικών εκθέσεων, επαγγελματικά εργαστήρια χαμηλής όχλησης, κτίρια – εγκαταστάσεις χονδρικού εμπορίου, αποθήκευσης χαμηλής όχλησης και διαμετακόμισης, κτίρια και εγκαταστάσεις διοίκησης, πρατήρια υγρών καυσίμων / υγραερίου και γήπεδα στάθμευσης. Η εν λόγω Ζώνη Εμπορευματικών Λειτουργιών προτείνεται να χωροθετηθεί εντός της περιοχής μελέτης όσο πλησιέστερα γίνεται στο σχεδιαζόμενο οδικό τμήμα «Ηγουμενίτσα - Σαγιάδα - Μαυρομάτι» του Κάθετου Άξονα 30 της Εγνατίας Οδού (κωδικός αναφοράς 5719) και συγκεκριμένα εντός του Τ.Κ. Τρικόρυφου βορείως του φράγματος π. Καλαμά. Απαραίτητη προϋπόθεση χωροθέτησης και μελλοντικής λειτουργίας της ζώνης αυτής είναι ο σχεδιασμός της μελέτης οδοποιίας του οδικού τμήματος «Ηγουμενίτσα - Σαγιάδα - Μαυρομάτι» του Κάθετου Άξονα 30 της Εγνατίας Οδού να προβλέπει την κατασκευή συνδετήριου κόμβου εισόδου – εξόδου στο σημείο.

Σενάριο 2: «Ρεαλιστικό Σενάριο (Ήπιες παρεμβάσεις με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος, διασύνδεσης των τομέων του παραγωγικού συστήματος, ανάπτυξη ήπιων / εναλλακτικών μορφών τουρισμού & διασυννοριακή συνεργασία σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων)» (5/10)

- **Κτηνοτροφικές Ζώνες:** Οργάνωση κτηνοτροφικών ζωνών για τον εκσυγχρονισμό της κτηνοτροφίας:
Πρότυπες Σταβλικές εγκαταστάσεις,
Υδρευση,
Άρδευση (μικρά αρδευτικά έργα) για καλλιέργεια ζωοτροφών.
- **Απομάκρυνση των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων εντός οικισμών** με βάση την ισχύουσα νομοθεσία,
Διερεύνηση των δυνατοτήτων διάθεσης δημόσιας ή δημοτικής γης για την μετεγκατάσταση των μονάδων
- **Καθορισμό ζωνών εκμετάλλευσης δασών** μέσω διαχειριστικών μελετών.
- **Καθορισμό βοσκοτόπων** σε ευρείες ζώνες με αποκλεισμό λοιπών χρήσεων.
- **Σύνδεση πρωτογενούς τομέα με την μεταποίηση και τον τουρισμό:**
Πιστοποιήσεις, Τοπικά σήματα ποιότητας (τυριά, μέλι, κρέατα, κρασί, κλπ.)
Αγροτουριστικές διαδρομές και δράσεις (τρύγος, παραγωγή τσίπουρου, κλπ.)
- **Ήπια ανάπτυξη εναλλακτικού τουρισμού:**
Πολυθεματικά τουριστικά δίκτυα:
πεζοπορικός/ορειβατικός τουρισμός (μονοπάτια σε βουνά, φαράγγια, πεζοπορία στα μονοπάτια της Μουργκάνας),
πολιτιστικός/θρησκευτικός τουρισμός (μοναστήρια, εκκλησίες, λαογραφικό μουσείο Φοινικίου),
αγροτουρισμός,
οικοτουρισμός και παρατήρηση φύσης (π.χ. birdwatching σε περιοχές Natura 2000, παρατήρηση φύσης στην παραποτάμια ζώνη του Καλαμά),
αθλητικός τουρισμός περιπέτειας (ράφτινγκ ή καγιάκ σε ποτάμια, αναρριχήσεις σε βράχους μετά από διαμόρφωση ασφαλών αναρριχητικών πεδίων κλπ).

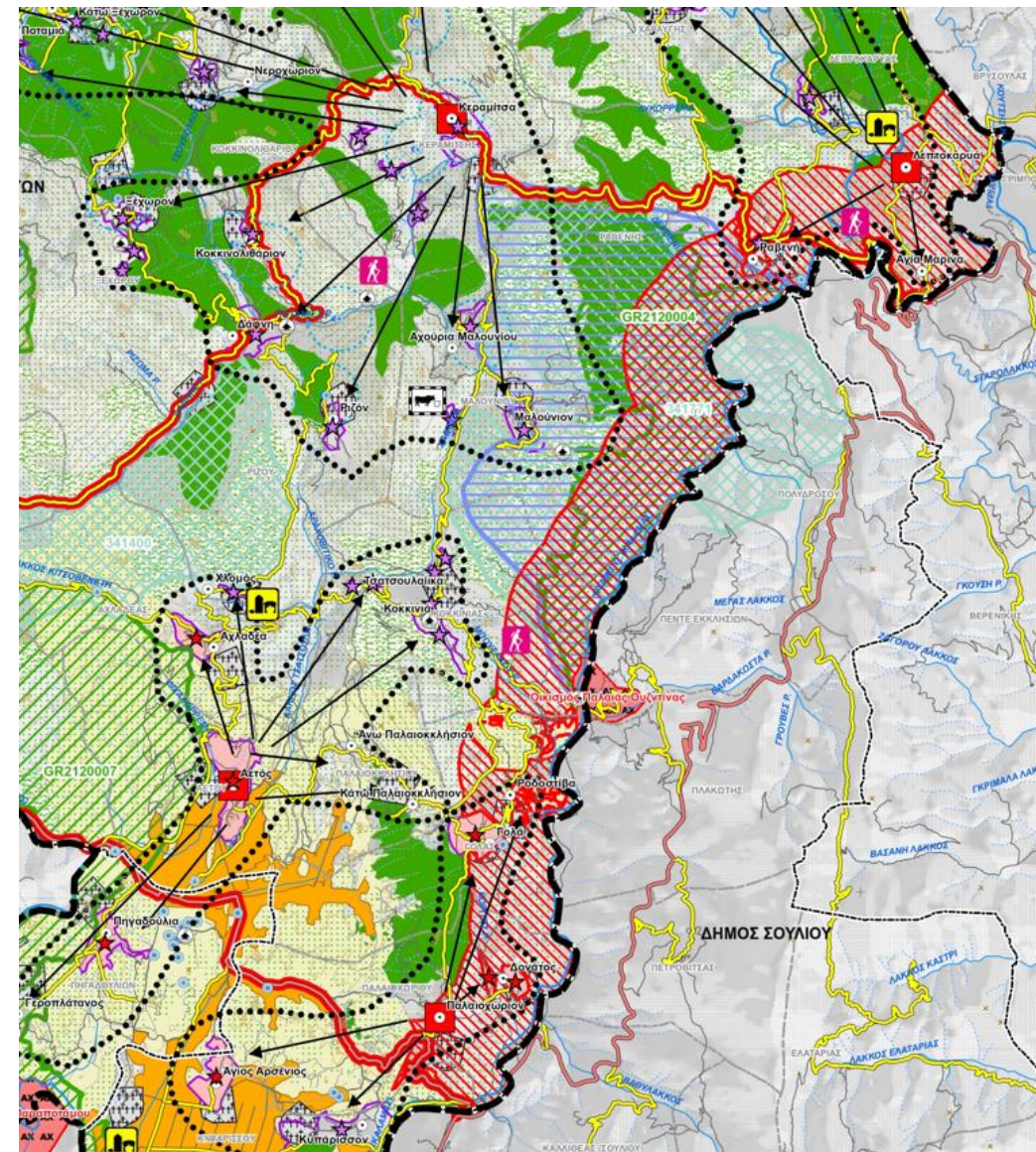
Σενάριο 2: «Ρεαλιστικό Σενάριο (Ήπιες παρεμβάσεις με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος, διασύνδεσης των τομέων του παραγωγικού συστήματος, ανάπτυξη ήπιων / εναλλακτικών μορφών τουρισμού & διασυννοριακή συνεργασία σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων)» (5/10)

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του 2^{ου} Σεναρίου προτείνονται τα εξής:

- **Κτηνοτροφικές Ζώνες:** Επιπρόσθετα, θα εξεταστεί η οργάνωση κτηνοτροφικών ζωνών για τον εκσυγχρονισμό της κτηνοτροφίας (π.χ. χώρος για πρότυπες σταβλικές εγκαταστάσεις) καθώς και μέτρων για βελτίωση τόσο της ύδρευσης του ζωικού κεφαλαίου (δεξαμενές νερού), όσο και της άρδευσης εκτάσεων για καλλιέργεια μηδικής / ζωοτροφών (μικρά αρδευτικά έργα).
- **Απομάκρυνση των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων εντός οικισμών** και την άμεση περιφερειακή ζώνη αυτών (τήρηση θεσμοθετημένων αποστάσεων υγειονομικής Διάταξης βάσει δυναμικότητας / ισοδύναμα) με βάση την ισχύουσα νομοθεσία, ανάλογα με τον βαθμό όχλησης, με διάθεση δημόσιας ή δημοτικής γης για την μετεγκατάσταση των υφιστάμενων κτηνοτροφικών μονάδων που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις της ισχύουσας νομοθεσίας περί αποστάσεων από τους οικισμούς και τις λοιπές υποδομές (σε συνδυασμό με το προηγούμενο σημείο).
- **Καθορισμό ζωνών εκμετάλλευσης δασών** μέσω διαχειριστικών μελετών.
- **Καθορισμό βοσκοτόπων** σε ευρείες ζώνες με αποκλεισμό λοιπών χρήσεων.
- **Σύνδεση πρωτογενούς τομέα με την μεταποίηση και τον τουρισμό:** Το σενάριο προβλέπει ενεργή προώθηση συνεργειών μεταξύ αγροδιατροφής και τουρισμού. Αυτό περιλαμβάνει τη δημιουργία τοπικών σημάτων ποιότητας και πιστοποιήσεων για τα προϊόντα (π.χ. τυριά, μέλι, κρέατα, κρασί, φρούτα, παραδοσιακά γλυκά κλπ), ώστε να ενταχθούν στα προσφερόμενα αγαθά προς επισκέπτες. Προτείνονται ακόμη δράσεις αγροτουρισμού: π.χ. διαδρομές σε παραδοσιακά τυροκομεία, συμμετοχή επισκεπτών σε αγροτικές δραστηριότητες (τρύγος, παραγωγή τσίπουρου κ.λπ.), επισκέψιμα αγροκτήματα. Σκοπός είναι διττός: αφ' ενός να εμπλουτιστεί το τουριστικό προϊόν της περιοχής, δίνοντάς του ένα αυθεντικό χαρακτήρα (πέραν της φύσης, και η τοπική παραγωγική κουλτούρα), και αφ' ετέρου να εξασφαλιστεί πρόσθετο εισόδημα για τους παραγωγούς, ώστε ο πρωτογενής τομέας να καταστεί βιώσιμος οικονομικά.
- **Ήπια ανάπτυξη εναλλακτικού τουρισμού:** Σε συνέχεια του προηγούμενου σημείου, το σενάριο 2 ενθαρρύνει την ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού στην ενδοχώρα. Αυτό σημαίνει ότι δεν επιδιώκεται μαζικός τουρισμός αλλά πολυθεματικά τουριστικά δίκτυα που αξιοποιούν τα πλεονεκτήματα της περιοχής: πεζοπορικός / ορειβατικός τουρισμός (μονοπάτια σε βουνά, φαράγγια, πεζοπορία στα μονοπάτια της Μουργκάνας), πολιτιστικός / θρησκευτικός τουρισμός (μοναστήρια, εκκλησίες, λαογραφικό μουσείο Φοινικίου), αγροτουρισμός όπως αναφέρθηκε, οικοτουρισμός και παρατήρηση φύσης (π.χ. birdwatching σε περιοχές Natura 2000, παρατήρηση φύσης στην παραποτάμια ζώνη του Καλαμά), αθλητικός τουρισμός περιπέτειας (ράφτινγκ ή καγιάκ σε ποτάμια, αναρριχήσεις σε βράχους μετά από διαμόρφωση ασφαλών αναρριχητικών πεδίων κλπ). Δημιουργούνται διαδρομές και προβάλλονται οργανωμένα αυτές οι δραστηριότητες, ώστε μέρος της τουριστικής κίνησης που σήμερα κατευθύνεται μόνο σε γνωστούς ορεινούς προορισμούς (π.χ. Ζαγόρι, Βόρεια Τζουμέρκα) να διαχυθεί και στον Δήμο Φιλιατών. Επιπρόσθετα μπορούν να δημιουργηθούν θεματικές διαδρομές «ταυτότητας», π.χ. «Δρόμος των Μοναστηριών» που συνδέει την Ι.Μ. Γερομερίου με άλλα ξωκλήσια, «Ορειβατική Διαδρομή Μουργκάνας» με σηματοδοτημένα μονοπάτια, «Γαστρονομική Διαδρομή» σε χωριά γνωστά για τοπικά προϊόντα ή ταβέρνες. Τέτοιες πρωτοβουλίες θα διαχέουν μέρος της τουριστικής κίνησης στην ενδοχώρα. Με αυτόν τον τρόπο, αφ' ενός επιδιώκεται η αποσυμπίεση της πίεσης από δημοφιλείς προορισμούς και αφ' ετέρου η ενίσχυση της τοπικής οικονομίας με έσοδα από τον τουρισμό χωρίς όμως περιβαλλοντική επιβάρυνση. Οι προτεινόμενες μορφές τουρισμού θα είναι συμβατές με τον χαρακτήρα της περιοχής και θα αποφεύγουν την αναπαραγωγή του κυρίαρχου, μονοδιάστατου μοντέλου «ήλιος & θάλασσα» που επικρατεί αλλού.

Σενάριο 2: «Ρεαλιστικό Σενάριο (Ήπιες παρεμβάσεις με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος, διασύνδεσης των τομέων του παραγωγικού συστήματος, ανάπτυξη ήπιων / εναλλακτικών μορφών τουρισμού & διασυνοριακή συνεργασία σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων)» (6/10)

- **Θεσμοθέτηση / Χωροθέτηση παραποτάμιας Ζώνης ήπιας τουριστικής ανάπτυξης** στην πέριξ / εκατέρωθεν του ποταμού Καλαμά περιοχή, με βάση το θεσμοθετημένο καθεστώς προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος (ΚΥΑ 36427/09 - ΦΕΚ 396/Δ/2009) με επιπλέον περιορισμό των οχλουσών χρήσεων συμπεριλαμβανομένων και των κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, με βάση τον βαθμό όχλησης. Επιδιώκεται η ένταξη των ήπιων τουριστικών δραστηριοτήτων στο φυσικό περιβάλλον, απαλλαγμένο από ασύμβατες με την δραστηριότητα αυτή χρήσεις, ενώ δύναται να χωροθετούνται ιχθυοτροφεία, καθώς και (ενδεικτικά και όχι δεσμευτικά) καταστήματα εστίασης και μονάδες αγροτουρισμού, συνοδευόμενα βεβαίως από περιβαλλοντικές υποδομές προστασίας του παραποτάμιου οικοσυστήματος (μικρή μονάδα / σύστημα αποχέτευσης τύπου compact).

Σενάριο 2: «Ρεαλιστικό Σενάριο (Ήπιες παρεμβάσεις με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος, διασύνδεσης των τομέων του παραγωγικού συστήματος, ανάπτυξη ήπιων / εναλλακτικών μορφών τουρισμού & διασυνοριακή συνεργασία σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων)» (7/10)

- **Διασυνοριακή συνεργασία σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων.** Το σενάριο 2 πηγαίνει πέρα από γενικές διακηρύξεις συνεργασίας και θέτει βάσεις για πρακτικές συνέργειες με την γειτονική περιοχή της νότιας Αλβανίας. Παραδείγματος χάριν, μπορεί να οργανωθούν κοινοί διασυνοριακοί λαϊκοί αγροτικοί “markets” (πανηγύρια / παζάρια) όπου παραγωγοί από την ευρύτερη περιοχή του Δήμου Φιλιατών και γειτονικούς αλβανικούς Δήμους (Δήμοι Φοινίκης, Αγίων Σαράντα, Δέλβινου, Χιμάρας και Κονίσπολης) ανταλλάσσουν προϊόντα και προσελκύουν επισκέπτες.
- **Διασυνοριακή συνεργασία σε επίπεδο τουρισμού.** Επίσης, στον τομέα του τουρισμού, θα μπορούσαν να αναπτυχθούν διαδρομές που συνδέουν αξιοθέατα ένθεν κακείθεν: π.χ. μια τουριστική διαδρομή που ξεκινά από τον Αρχαιολογικό Χώρο του Βουθρωτού (Αλβανία), περνά με πλοiάριο απέναντι στη Σαγιάδα, συνεχίζει στον υδροβιότοπο του Καλαμά, έπειτα στο Αρχαιολογικό Χώρο Γιτάνων (εντός ορίων της περιοχής μελέτης) και καταλήγει στους κηρυγμένους παραδοσιακούς οικισμούς του Δήμου Φιλιατών και σε ορεινά χωριά της Μουργάκας, προσφέροντας μια πολυθεματική εμπειρία. Τέτοιες δράσεις θα ενισχύσουν την εξωστρέφεια της τοπικής οικονομίας χωρίς μεγάλη κλίμακα επενδύσεων.
- **Έλεγχος εκτός σχεδίου δόμησης:** Για να διαφυλαχθεί το τοπίο και οι πόροι, το ΤΠΣ προτείνει έναν ήπιο έλεγχο στην εκτός σχεδίου δόμηση για χρήσεις κατοικίας ή τουριστικών καταλυμάτων. Συγκεκριμένα, εισηγείται τη θέσπιση αυστηρότερων όρων ή την αποθάρρυνση νέας διάσπαρτης δόμησης σε περιοχές μεγάλης περιβαλλοντικής αξίας (π.χ. παραποτάμιες ζώνες, περιοχές Natura) ή σε περιοχές όπου η συγκέντρωση διάσπαρτων κατοικιών θα μπορούσε να πλήξει το τοπίο. Ο έλεγχος αυτός είναι «ήπιος» υπό την έννοια ότι δεν απαγορεύει πλήρως την ανάπτυξη, αλλά εισάγει φίλτρα ώστε οι επενδύσεις να κατευθυνθούν κατά προτίμηση εντός οργανωμένων υποδοχών ή συνεκτικών ιστών οικισμών.
- **Δίκτυο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ):**
  - Εντείνεται η προστασία σε περιοχές κοντά σε οικισμούς όπου με βάση την ισχύουσα νομοθεσία και πρακτική είναι εφικτή η χωροθέτηση ΑΠΕ.
  - Μικρής κλίμακας υδροηλεκτρικά σε ορεινά ρέματα.
  - Μικρής κλίμακας φωτοβολταϊκά σε δημοτικά κτίρια (αναξιοποίητα ή μη) και στέγες κτιρίων (εγκαταλειμμένα ή μη) του πρωτογενούς τομέα παραγωγής.
  - Ενίσχυση ενεργειακής αυτονομίας τοπικών κοινοτήτων, με μετεγκατάσταση εξοικονομούμενου κόστους σε κοινωνικά προγράμματα.

Σενάριο 2: «Ρεαλιστικό Σενάριο (Ήπιες παρεμβάσεις με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος, διασύνδεσης των τομέων του παραγωγικού συστήματος, ανάπτυξη ήπιων / εναλλακτικών μορφών τουρισμού & διασυννοριακή συνεργασία σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων)» (8/10)

- **Θεσμικές ρυθμίσεις:** Οριοθετήσεις οικισμών, τόσο στους ήδη οριοθετημένους οικισμούς, όσο και στους οικισμούς που δεν έχουν οριοθετηθεί, θα οριστούν βάσει των προβλέψεων του πρόσφατου νομοθετικού πλαισίου. Επίσης προβλέπεται προσωρινή οριοθέτηση ρεμάτων στους προς οριοθέτηση για πρώτη φορά οικισμούς.
- **Ζώνη Προστασίας παραδοσιακών οικισμών:** Καθορισμός ζώνης προστασίας περίξ των πέντε (5) κηρυγμένων παραδοσιακών οικισμών (Γιρομέρι, Φοινίκι, Φανερωμένη, Πλαίσιο, Καμίτσανη) της περιοχής μελέτης ΤΠΣ Δήμου Φιλιατών. Εντός των περιμετρικών αυτών ζωνών θα απαγορεύονται χρήσεις ασύμβατες με το παραδοσιακό αρχιτεκτονικό τοπίο, όπως κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, γεωργικές αποθήκες και βιοτεχνικές μονάδες, ενώ οι ειδικοί όροι δόμησης και οι μορφολογικοί κανόνες δόμησης για τα προς ανέγερση κτίρια εντός των ζωνών αυτών θα εναρμονίζονται με αυτούς όπως ισχύουν εντός των παραδοσιακών οικισμών του θέματος.
- **Ειδικά μέτρα πολεοδομικής αναζωογόνησης οικισμών:** αξιοποίηση εγκαταλελειμμένων κτιρίων είτε ως κατοικίες (π.χ. μέσω προγραμμάτων αποκατάστασης) είτε ως κοινοτικά καταστήματα, διαμόρφωση μικρών πλατειών/χώρων συνάθροισης όπου λείπουν, και πολεοδομική οργάνωση (πιθανώς καθορισμός κάποιων ζωνών επέκτασης μικρής κλίμακας σε βιώσιμους οικισμούς).

Σενάριο 2: «Ρεαλιστικό Σενάριο (Ήπιες παρεμβάσεις με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος, διασύνδεσης των τομέων του παραγωγικού συστήματος, ανάπτυξη ήπιων / εναλλακτικών μορφών τουρισμού & διασυννοριακή συνεργασία σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων)» (9/10)

Εξειδικεύοντας τις προαναφερόμενες προτεινόμενες παρεμβάσεις του 2^{ου} σεναρίου, όπως αυτές απεικονίζονται και στον σχετικό χάρτη, αναφέρονται:

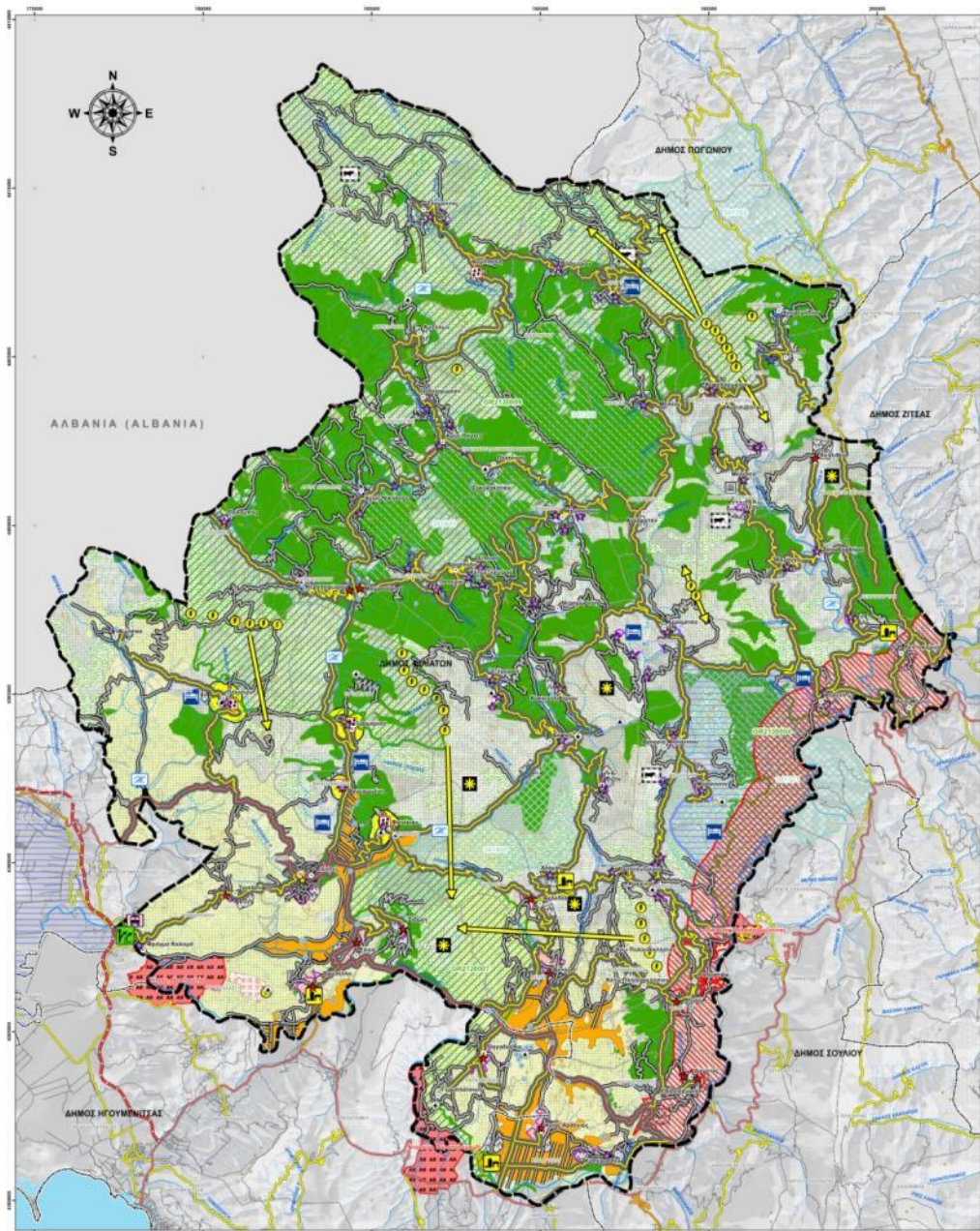
- Διατηρούνται από το 1^ο σενάριο όλες οι προτεινόμενες παρεμβάσεις αυτού, όπως περιγράφηκαν παραπάνω.
- **Πολυκεντρική οργάνωση Δήμου:** ενισχύονται με τεχνικές και κοινωνικές υποδομές οι οικισμοί: Φιλιάτες, Αετός, Παλαιοχώρι (Τ.Κ. Παλαιοχωρίου), Κεραμίτσα, Λεπτοκαρυά, Αμπελώνας και Λιάς ως δευτερεύοντες πόλοι ανάπτυξης
- **Δημιουργία οργανωμένων υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων,** διερευνάται η οριοθέτηση νέων υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων μικρής κλίμακας ενδεικτικά προτείνονται οι θέσεις:
  - σε έκταση εκτός σχεδίου περιοχής πλησίον του οικισμού της Βρυσέλλας
  - σε έκταση εκτός σχεδίου περιοχής πλησίον του οικισμού του Χλομού
  - σε έκταση εκτός σχεδίου περιοχής πλησίον του οικισμού του Αγίου Αρσενίου
  - σε έκταση εκτός σχεδίου περιοχής πλησίον του οικισμού της Λεπτοκαρυάς
- **Δημιουργία κτηνοτροφικών ζωνών / πάρκων,** διερευνάται η οριοθέτηση νέων υποδοχέων παραγωγικών δραστηριοτήτων μικρής κλίμακας ενδεικτικά προτείνονται οι θέσεις:
  - σε έκταση εκτός σχεδίου περιοχής Τσαμαντά, Βαβουρίου, Περάματος, Μαλουνίου, Κώτσικα
- **Βελτιώσεις υποδομών**
  - με κύρια την βελτίωση της εθνικής οδού (δευτερεύον δίκτυο) Ασπροκκλήσι - Φιλιάτες - Ελαία - Π.Ε.Ο Ιωαννίνων - Ηγουμενίτσας,
  - της επαρχιακής οδού (πρωτεύον δίκτυο) Ελαία - Βρυσέλλα - Π.Ε.Ο Ιωαννίνων – Ηγουμενίτσας
  - και της επαρχιακής οδού (δευτερεύον δίκτυο) Φιλιάτες - Φοινίκι - Δάφνη - Κοκκινολιθάρι - Κεραμίτσα - Ραβενή - Π.Ε.Ο Ιωαννίνων - Ηγουμενίτσας (οικισμός Βροσίνα Δήμου Ζίτσας Π.Ε. Ιωαννίνων) ώστε να διευκολυνθεί η πρόσβαση από/προς λοιπή Π.Ε. Θεσπρωτίας και Π.Ε. Ιωαννίνων, καθώς και μικρές παρακάμψεις εντός Δήμου

Σενάριο 2: «Ρεαλιστικό Σενάριο (Ήπιες παρεμβάσεις με ταυτόχρονη προστασία του περιβάλλοντος, διασύνδεσης των τομέων του παραγωγικού συστήματος, ανάπτυξη ήπιων / εναλλακτικών μορφών τουρισμού & διασυνοριακή συνεργασία σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων)» (10/10)

Εξειδικεύοντας τις προαναφερόμενες προτεινόμενες παρεμβάσεις του 2^{ου} σεναρίου, όπως αυτές απεικονίζονται και στον σχετικό χάρτη, αναφέρονται:

- **Προστασία και αξιοποίηση της γεωργικής γης πρώτης προτεραιότητας.** Οι ζώνες αυτές αφορούν την εκτός σχεδίου περιοχή όπου υφίστανται κυρωμένοι Αναδασμοί του τ. Υπουργείου Γεωργίας, ήτοι: Αναδασμός αγρ/τος «Αετός» έτους 1996, Αναδασμός αγρ/τος «Βρυσέλλα» έτους 1968, Αναδασμός αγρ/τος «Μαντζάρι» (Δ.Κ. Κυπάρισσου) έτους 1993, Αναδασμός αγρ/τος «Μουζάκα - Παλαιοχώρι» έτους 1995, Αναδασμός αγρ/τος «Παλαιοκκλήσι» έτους 1996, Αναδασμός αγρ/τος «Σολωπιά (Παλαιοκκλησίου)» έτους 1996, καθώς και η ζώνη μελέτης (2024) Αναδασμού «Ελαίας - Φοινικίου Φιλιατών» (Τ.Κ. Τρικόρυφου - Τ.Κ. Ελαίας - Τ.Κ. Φοινικίου - Τ.Κ. Φανερωμένης - Δ.Κ. Φιλιατών)..
- **Ζώνες εκμετάλλευσης δασών μέσω διαχειριστικών μελετών,** αυτές ορίζονται ως οι εκτάσεις όπου βάσει των δεδομένων του Corine Land Cover 2018 εμφανίζουν κωδικούς κάλυψης γης: «3.1.1 Δάσος πλατύφυλλων», «3.1.2 Δάσος κωνοφόρων» και «3.1.3 Μικτό δάσος», εφ' όσον δεν εμπίπτουν σε καθεστώς προστασίας που απαγορεύει τη συγκεκριμένη δραστηριότητα.
- **Βοσκότοποι σε ευρείες ζώνες με αποκλεισμό λοιπών χρήσεων,** αυτές ορίζονται ως οι εκτάσεις όπου βάσει των δεδομένων του Corine Land Cover 2018 εμφανίζουν κωδικό κάλυψης γης: «3.2.1 Φυσιικοί Βοσκότοποι», εφ' όσον δεν εμπίπτουν σε καθεστώς προστασίας που απαγορεύει τη συγκεκριμένη δραστηριότητα.
- **Κτηνοτροφικές ζώνες,** ενδεικτικά προτείνεται η χωροθέτησή τους επί ορεινών λειμώνων και ειδικότερα σε εκτάσεις φυσικών βοσκοτόπων (Τσαμαντά, Βαβουρίου, Περάματος, Μαλουνίου, Κώτσικα).
- **Χωροθέτηση παραποτάμιας Ζώνης ήπιας τουριστικής ανάπτυξης:** Ζώνη πλάτους ≈ 750 m δυτικά και ανάντη του ποταμού Καλαμά (από Τ.Κ. Λεπτοκαρυάς έως Τ.Κ. Κυπάρισσου)

Η τελική διαμόρφωση των παραπάνω ζωνών θα γίνει στο επόμενο στάδιο του ΤΠΣ μετά από πληρέστερη έρευνα και λαμβάνοντας υπ' όψιν και τα αποτελέσματα της διαβούλευσης

Διατηρούμενες Προτάσεις 2ου Εναλλακτικού Σεναρίου

- Ζώνες Προστασίας Παραδοσιακών Οικισμών
- Γεωργική Γη πρώτης προτεραιότητας
- Λοιπή Γεωργική Γη
- Παραποτάμια Ζώνη Ήπιας Τουριστικής Ανάπτυξης
- Ζώνες Εκμετάλλευσης & Διαχείρισης Δασών
- Περιοχές Παραγωγικών & Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων (ενδεικτικά)
- Προτεινόμενος Συνδετήριος Κόμβος
- Ζώνες Διαχείρισης Βοσκοτόπων
- Κτηνοτροφικά Πάρκα (ενδεικτικά)

Προτάσεις 3ου Εναλλακτικού Σεναρίου

- Αυστηρός Έλεγχος εκτός σχεδίου δόμησης
- Αναβάθμιση λοιπού οδικού δικτύου
- Περιοχές Τουριστικής Ανάπτυξης (ενδεικτικά)
- Ζώνη Διαμετακομιστικού Κέντρου
- Ανεμογεννήτριες Α/Σ (με άδεια παραγωγής)
- Διάχυση ΑΠΕ Αιολικών Πάρκων
- Φ/Β Πάρκα (Ενεργειακής Κοινότητας) / (ενδεικτικά)
- Υ/Η έργα ΑΠΕ (ενδεικτικά)

Προϋποθέσεις υπερκείμενων πολιτικών για την υλοποίηση του Σεναρίου 3

Για την υλοποίησή του απαιτούνται γενναίες πολιτικές στήριξης των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών που δεν αποτελούν αρμοδιότητα του ΤΠΣ ή του Δήμου αλλά της Κεντρικής Κυβέρνησης:

Δράσεις Ενίσχυσης Δημογραφικής Αναζωογόνησης:

- Κίνητρα Εγκατάστασης Νέων Οικογενειών: Επιδοτήσεις ενοικίου / αγοράς κατοικίας σε & φοροελαφρύνσεις για επιχειρήσεις που ανοίγουν ή απασχολούν νέους μόνιμους κατοίκους.
- Κίνητρα Εγκατάστασης νέων εργαζομένων ως «ψηφιακοί νομάδες»: Δωρεάν ή φτηνή παροχή στέγης (μέσω μη χρησιμοποιούμενων δημοτικών ή μη κτιρίων) κατοικίας με παράλληλη ανάπτυξη σύγχρονων ψηφιακών υποδομών.
- Προγράμματα Επανακατοίκησης Αποδήμων: Καμπάνια επανασύνδεσης με ντόπιους της διασποράς (ψηφιακά & δια ζώσης), με «πακέτα επιστροφής» (εργασιακά, στέγασης, κοινωνικής ένταξης).
- Υποστήριξη πολύτεκνων & νέων οικογενειών: Έκπτωση δημοτικών τελών, κάρτα κοινωνικής πρόσβασης σε δημόσιες υπηρεσίες (ΚΕΠ, υγεία, πολιτισμός).

Μέτρα Οικονομικής & Κοινωνικής Ανάπτυξης:

- Αγροδιατροφικός Συνεταιρισμός Ορεινών Προϊόντων: Δημιουργία Δήμου / Συνεταιρισμού για πιστοποίηση, συσκευασία, προβολή τυριών, μελιού, φρούτων, καρπών δάσους, κτηνοτροφικών προϊόντων, οίνου κλπ, με παράλληλη διασύνδεση με e-commerce πλατφόρμες και αγορές πόλεων (π.χ. farmers' markets).
- Αγροτουρισμός & Ορεινός Τουρισμός Περιπέτειας: Ανάδειξη δικτύου μονοπατιών, ψηφιοποίηση και σήμανση πεζοπορικών διαδρομών, ποδηλατικών διαδρομών & δημιουργία μικρών "eco-lodges" ή καταφυγίων με τοπικά υλικά.
- Κινητές Δομές Υγείας & Τηλεϊατρική: Τακτικά δρομολόγια κινητών ιατρείων σε απομακρυσμένα χωριά & εγκατάσταση telemedicine στα ΚΕΠ / Δημαρχεία για online διασύνδεση με νοσοκομεία.
- Κέντρα Κοινότητας & Ενίσχυση Κοινωνικών Δομών: Στήριξη ευάλωτων ομάδων (ηλικιωμένοι, άνεργοι νέοι) μέσω συμβουλευτικής, ψυχοκοινωνικής στήριξης.

Προϋποθέσεις υπερκείμενων πολιτικών για την υλοποίηση του Σεναρίου 3

Ψηφιακές Υποδομές & Ψηφιακή Διάχυση:

- Ευρυζωνικά Δίκτυα & 5G: συνεργασία με παρόχους για κάλυψη 100% του ορεινού οικιστικού ιστού με οπτική ίνα ή μικροκυψέλες 5G & δημιουργία δημοτικών co-working spaces για τηλεργασία & εκπαίδευση.

Εκπαίδευση, Κατάρτιση & Καινοτομία:

- Σεμινάρια Εκπαίδευσης Θεματολογίας Αγροτουρισμού
- Σύνδεση με Πανεπιστήμια (Ιόνιο, Ιωαννίνων) για επιμόρφωση σε e-marketing, hospitality, εναλλακτικές καλλιέργειες.
- Πρόγραμμα Μαθητείας σε Τοπικές Επιχειρήσεις: συνεργασία λυκείων με συνεταιρισμούς / ξενώνες για πρακτική άσκηση μαθητών στον τόπο τους.
- Κέντρο Καινοτομίας & Ψηφιακών Δεξιοτήτων: παραχώρηση δημοτικού χώρου ως “δημοτικό fab-lab” για εκμάθηση (ενδεικτικά) 3D printing, web dev, GIS χαρτογράφηση τοπικών πόρων κλπ.

Άμεση αναβάθμιση βασικών υποδομών:

- Για να υποστηριχθεί η άνοδος στην τουριστική κίνηση, απαιτούνται επείγοντα έργα υποδομής.
- μέτρα για βελτίωση του δικτύου ύδρευσης και επέκταση / αναβάθμιση υφιστάμενων συστημάτων,
- Βελτιώσεις αλλά και νέοι οδικοί άξονες είναι πιθανά απαραίτητοι.
- υποδομές πολιτικής προστασίας: π.χ. μόνιμο πυροσβεστικό κλιμάκιο, ελικοδρόμιο για αεροδιακομιδές (ή αναβάθμιση υπάρχοντος), κ.ά., καθώς η ασφάλεια σε έναν τουριστικό προορισμό μαζικής εμβέλειας είναι καίρια.
- η αναβάθμιση του οδικού δικτύου στο τμήμα Ηγουμενίτσα – Μαυρομάτι, συνιστά αναπτυξιακή προτεραιότητα με στόχο τόσο τη λειτουργική σύνδεση της τουριστικής κίνησης των δυτικών παραλιακών μετώπων των δύο χωρών, όσο και την εξυπηρέτηση της εμπορικής κίνησης της Δυτικής κυρίως Ηπείρου με τη Νότια Αλβανία.

Ρυθμίσεις του ΤΠΣ για την υποστήριξη του 3ου σεναρίου

- Χωροθέτηση νέων περιοχών τουριστικής ανάπτυξης
- Δημιουργία Ζώνης Διαμετακομιστικού Κέντρου
- Ενίσχυση κεντρικού τουριστικού πόλου
- Οριοθετήσεις οικισμών και πιθανές πολεοδομήσεις
- Αυστηρός έλεγχος εκτός σχεδίου δόμησης
- Άμεση αναβάθμιση βασικών υποδομών
- Δίκτυο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ)

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του 3^{ου} Σεναρίου προτείνονται τα εξής:

- **Χωροθέτηση νέων περιοχών τουριστικής ανάπτυξης:** Ο κύριος όγκος των παρεμβάσεων θα αφορά τις περιοχές με τουριστικό ενδιαφέρον. Θα προσδιοριστούν ζώνες όπου μπορούν να εγκατασταθούν μεγάλες τουριστικές μονάδες. Ειδικότερα εάν εντός του Δήμου υπάρχει περιοχή κατάλληλη για ένα ορεινό θέρετρο (οροπέδιο με θέα επί του ορεινού όγκου της Μουργκάνας ή παραποτάμια ζώνη για θερινά παραθεριστικά κέντρα στον π. Καλαμά), αυτή θα πρέπει να πολεοδομηθεί. Το ΤΠΣ μπορεί να προτείνει την πολεοδόμηση συγκεκριμένων εκτάσεων για τουριστική χρήση, με πρόβλεψη χρήσεων γης όπως τουρισμός - αναψυχή - παραθεριστική κατοικία. Έτσι, δίνονται έτοιμες λύσεις χωροθέτησης σε επενδυτές.
- **Δημιουργία Ζώνης Διαμετακομιστικού Κέντρου.** Σύμφωνα με το Άρθρο 9 «Χωρικός προσδιορισμός των βιώσιμων αναπτυξιακών ενοτήτων» του αναθεωρημένου ΠΠΧΣΑΑ Περιφέρειας Ηπείρου (ΦΕΚ 286/ΑΑΠ/28-11-2018), προσδιορίζεται η «παράκτια και δυτική παραμεθόρια ζώνη στους Δ. Ηγουμενίτσας και Φιλιατών με διαφαινόμενους δυναμικούς τομείς τη διαμετακόμιση και παροχή υπηρεσιών εξωστρεφούς προσανατολισμού, με στόχο την προώθηση διασυνοριακών συνεργασιών με την Ιταλία και τη Νότια Αλβανία. Οι κατευθύνσεις χωρικής οργάνωσης αφορούν στην ενίσχυση της εξωστρέφειας της Περιφέρειας με βάση την αξιοποίηση των σημαντικών μεταφορικών υποδομών της περιοχής και την παραγωγική βάση που προσανατολίζεται σε συγκεκριμένους τομείς. Η περιοχή προσφέρεται για την ανάπτυξη εμπορευματικών - διαμετακομιστικών δραστηριοτήτων, σε συνδυασμό με τον λιμένα της Ηγουμενίτσας, αλλά και της μεταποίησης. Οι αναπτυξιακές προοπτικές της περιοχής ενισχύονται, με έμφαση στους κλάδους της διαμετακόμισης και των υπηρεσιών, από την προβλεπόμενη αναβάθμιση της μεθοριακής σύνδεσης στο Μαυρομάτι, που συμβάλλει γενικότερα στην εξωστρέφεια της Ηπείρου». Σε συνέχεια λοιπόν της παραπάνω κατεύθυνσης του υπερκείμενου χωρικού σχεδιασμού προτείνεται η οριοθέτηση ευρύτερης Ζώνης Διαμετακομιστικού Κέντρου στη θέση όπου το 2^ο σενάριο πρότείνει Ζώνη Εμπορευματικών Λειτουργιών. Η ζώνη Διαμετακομιστικού Κέντρου διατηρεί τις προτεινόμενες χρήσεις όπου το 2^ο σενάριο πρότείνει στη Ζώνη Εμπορευματικών Λειτουργιών και τις συμπληρώνει περαιτέρω και με επιπλέον χρήσεις που σχετίζονται με χρήσεις Logistics, αλλά και χρήσεις Βιοτεχνίας και Χονδρεμπορίου. Η εν λόγω Ζώνη Διαμετακομιστικού Κέντρου προτείνεται να χωροθετηθεί στην ίδια θέση όπου το 2^ο σενάριο πρότείνει Ζώνη Εμπορευματικών Λειτουργιών, ήτοι εντός της περιοχής μελέτης όσο πλησιέστερα γίνεται στο σχεδιαζόμενο οδικό τμήμα «Ηγουμενίτσα - Σαγιάδα - Μαυρομάτι» του Κάθετου Άξονα 30 της Εγνατίας Οδού (κωδικός αναφοράς 5719) και συγκεκριμένα εντός του Τ.Κ. Τρικόρυφου βορείως του φράγματος π. Καλαμά. Επισημαίνεται ότι θα καταλαμβάνει μεγαλύτερη έκταση απ' αυτήν που προτείνεται στο δεύτερο σενάριο. Ομοίως, απαραίτητη προϋπόθεση χωροθέτησης και μελλοντικής λειτουργίας της ζώνης αυτής είναι ο σχεδιασμός της μελέτης οδοποιίας του οδικού τμήματος «Ηγουμενίτσα - Σαγιάδα - Μαυρομάτι» του Κάθετου Άξονα 30 της Εγνατίας Οδού να προβλέψει την κατασκευή συνδετήριου κόμβου εισόδου – εξόδου στο σημείο.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του 3^{ου} Σεναρίου προτείνονται τα εξής:

- **Ενίσχυση κεντρικού τουριστικού πόλου:** Στο σενάριο αυτό θα αναβαθμιστεί δραστικά ο ρόλος της έδρας (Φιλιάτες) ως κόμβου υποστήριξης της τουριστικής λειτουργίας στο Δήμο. Εκεί θα συγκεντρωθούν υπηρεσίες, διοίκηση και πιθανώς κάποιες μεγάλες τουριστικές εγκαταστάσεις (όπως ένα κεντρικό ξενοδοχείο ή συνεδριακό κέντρο) που θα λειτουργούν υποβοηθητικά προς την ευρύτερη περιοχή. Αντίθετα, οι επενδύσεις σε απομακρυσμένους οικισμούς θα είναι περιορισμένες και η υφιστάμενη ανισότητα μεταξύ «πυρήνα» και περιφέρειας θα ενταθεί, καθώς οι διαθέσιμοι πόροι θα κατευθυνθούν κατά προτεραιότητα σε τουριστικές περιοχές και όχι στην αναζωογόνηση μικρών χωριών.
- **Οριοθετήσεις οικισμών και πιθανές πολεοδομήσεις:** Πέραν των οριοθετήσεων των οικισμών όπως προτείνονται στα προηγούμενα σενάρια, προτείνεται η διερεύνηση πιθανών πολεοδομήσεων σε εκτάσεις σε επαφή με τα όρια κάποιων οικισμών που αναμένεται να δεχθούν τη μεγαλύτερη τουριστική πίεση. Για παράδειγμα, αν κάποιος οικισμός αναμένεται να έχει αυξημένη ζήτηση, θα πρέπει να πολεοδομηθεί επαρκής έκταση γύρω του ώστε να φιλοξενήσει νέες μονάδες.
- **Αυστηρός έλεγχος εκτός σχεδίου δόμησης:** Σε περιοχές υψηλού τουριστικού ενδιαφέροντος, η εκτός σχεδίου δόμηση κατοικιών ή τουριστικών καταλυμάτων κρίνεται ανεπιθύμητη, διότι υπονομεύει αξία των τουριστικών πόρων (φυσικό και πολιτισμικό περιβάλλον). Έτσι, το ΤΠΣ θα εισηγηθεί αυστηρά μέτρα περιορισμού, όπως αύξηση των αρτιοτήτων, επιβολή ειδικών όρων ή ακόμα και πλήρη απαγόρευση σε κρίσιμες ζώνες. Στόχος είναι να κατευθυνθεί η ζήτηση για νέες κατασκευές εντός σχεδίου (στους οργανωμένους πόλους ανάπτυξης) και να αποτραπεί η ανεξέλεγκτη εξάπλωση κτισμάτων στο τοπίο.
- **Δίκτυο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ):**
  - Κανένας περιορισμός και ανάπτυξη αυτών βάσει της ισχύουσας κείμενης νομοθεσίας.
  - Χωροθέτηση μέσω του ΤΠΣ Ζώνης/ων Ανάπτυξης ΑΠΕ σε Δημοτικές εκτάσεις, είτε για ιδία ανάπτυξη έργων ΑΠΕ μέσω Δημοτικής Ενεργειακής Κοινότητας, είτε για παραχώρηση / μίσθωση / ανταποδοτικά των εκτάσεων σε ενδιαφερόμενους επενδύτες ΑΠΕ έπειτα από σχετική πρόσκληση - δημόσιο διαγωνισμό.
  - Ευρείας κλίμακας φωτοβολταϊκά σε δημοτικά κτίρια.

Προκαταρκτική Αξιολόγηση Σεναρίων

Για την προκαταρκτική αξιολόγηση, όλοι οι στόχοι θεωρούνται ισοβαρείς. Σε αυτή την πρώτη προσέγγιση, κάθε σενάριο αξιολογείται συνολικά ως προς όλους τους στόχους που τέθηκαν στην σχετική ενότητα «Στόχοι του ΤΠΣ»

Χρησιμοποιούνται οι εξής συμβολισμοί / κωδικοποίηση:

- « + » = το σενάριο έχει θετική αλλά μέτρια συμβολή στον στόχο.
- « ++ » = το σενάριο συμβάλλει πολύ θετικά στην επίτευξη του συγκεκριμένου στόχου.
- « - » = το σενάριο επενεργεί αρνητικά ως προς τον στόχο.
- « - - » = το σενάριο έχει πολύ αρνητική επίδραση στον στόχο.
- κενό ( ) = το σενάριο δεν επηρεάζει ουσιαστικά/σημαντικά τον στόχο (ουδέτερη επίδραση).

Στόχοι ΤΠΣ	Σενάριο		
	1°	2°	3°
Συγκράτηση και αναζωογόνηση του τοπικού πληθυσμού στις ορεινές περιοχές	--	+	++
Προστασία και ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα παραγωγής	-	++	-
Βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και του τοπίου		++	-
Προστασία και ανάδειξη της πολιτισμικής ταυτότητας του τόπου		+	+
Βελτίωση της προσβασιμότητας και της ενδοδημοτικής συνδεσιμότητας		+	++
Αναβάθμιση των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών		+	++
Προστασία από φυσικές καταστροφές και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		+	

Κύρια Αξιολόγηση Σεναρίων ανά στόχο και πυλώνα ανάπτυξης

Στόχοι ΤΠΣ	Σενάριο 1ο			Σενάριο 2ο			Σενάριο 3ο		
Πυλώνες Βιώσιμης Ανάπτυξης	Περιβάλλον	Οικονομία	Κοινωνία	Περιβάλλον	Οικονομία	Κοινωνία	Περιβάλλον	Οικονομία	Κοινωνία
Συγκράτηση και αναζωογόνηση του τοπικού πληθυσμού στις ορεινές περιοχές	0	-1	-1	0	1	1	0	1	1
Προστασία και ενίσχυση του πρωτογενούς τομέα παραγωγής	0	-1	-1	0	1	1	0	-1	-1
Βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και του τοπίου	0	0	0	1	1	1	-1	1	0
Προστασία και ανάδειξη της πολιτισμικής ταυτότητας του τόπου	0	0	0	0	1	1	1	0	0
Βελτίωση της προσβασιμότητας και της ενδοδημοτικής συνδεσιμότητας	0	0	0	0	1	1	0	1	1
Αναβάθμιση των τεχνικών και κοινωνικών υποδομών	0	0	0	0	1	1	0	1	1
Προστασία από φυσικές καταστροφές και προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	0	0	0	1	1	1	0	0	0
Συνολική Βαθμολογία	-4			16			5		

• Η αξιολόγηση γίνεται ανά σενάριο, πυλώνα και στόχο με τιμές:

- -1: αρνητικές επιπτώσεις
- 0: ασήμαντη επίδραση
- 1: θετικά αποτελέσματα

Παρά το γεγονός ότι η συγκεκριμένη αξιολόγηση είναι ποιοτική (θετική, ουδέτερη, αρνητική συνεισφορά κάθε σεναρίου στους πυλώνες βιώσιμης ανάπτυξης), δεν περιείχε δηλαδή κάποια ποσοτικοποίηση της εκτίμησης, πλησιάζει αρκετά την προκαταρκτική αξιολόγηση.

Συμπεράσματα Αξιολόγησης Σεναρίων

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία συνοψίζονται κάτωθι τα βασικά ευρήματα / συμπεράσματα που προκύπτουν:

- **Κοινωνικός Πυλώνας (Κοινωνία – πληθυσμός, ποιότητα ζωής):** Το σενάριο 2 υπερέχει σαφώς, καθώς ενισχύει την κοινωνική ευημερία με μικρές αλλά ουσιαστικές παρεμβάσεις και βελτιώσεις. Το σενάριο 1 αποτυγχάνει κοινωνικά μιας και δεν αποτρέπει τον δημογραφικό μαρασμό και την ερήμωση. Το σενάριο 3 αρχικά δημιουργεί μια όψη κοινωνικής ευημερίας λόγω εισερχόμενων οικονομικών μεγεθών από την αναμενόμενη αύξηση του δυναμικού τουρισμού, αλλά μακροπρόθεσμα δύναται να απειλεί την βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων και την κοινωνική συνοχή (ανισότητες, αλλοίωση χαρακτήρα κοινοτήτων).
- **Περιβαλλοντικός Πυλώνας (Φυσικό περιβάλλον):** Το σενάριο 2 προωθεί την αειφορία μιας και προστατεύει και αξιοποιεί βιώσιμα τους πόρους. Το σενάριο 1 είναι σχετικά ουδέτερο: δεν προσθέτει πιέσεις αλλά ούτε προσφέρει νέα προστασία, συνεχίζοντας να υφίστανται ορισμένοι κίνδυνοι περιβαλλοντικής υποβάθμισης (π.χ. εγκατάλειψη γεωργικής γης, ανεξέλεγκτες ΑΠΕ). Το σενάριο 3 είναι προβληματικό περιβαλλοντικά: η μαζική ανάπτυξη θέτει σε κίνδυνο οικοσυστήματα και τοπίο χωρίς ριζικές παρεμβάσεις μετριασμού των επιπτώσεων αυτών.
- **Οικονομικός Πυλώνας (Οικονομία – παραγωγικό πρότυπο):** Το σενάριο 2 επιτυγχάνει τη διαφοροποίηση της οικονομίας και τη διατήρηση του πρωτογενούς τομέα, δημιουργώντας πιο ισορροπημένο παραγωγικό πρότυπο (ήπιος εναλλακτικός τουρισμός & αγροτική οικονομία). Το σενάριο 1 οδηγεί σε σταδιακή «μονοκαλλιέργεια» μιας και η οικονομία θα στραφεί σταδιακά στις συντάξεις του γηρασμένου μη οικονομικά ενεργού πληθυσμού ή σε εξωτερικά εμβάσματα των αποδήμων, με εγκατάλειψη της παραγωγής. Το σενάριο 3 οδηγεί σε αναμενόμενη δυναμική ανάπτυξη του τουρισμού, με αυτό να σημαίνει ότι μπορεί μέσο - βραχυπρόθεσμα να αναμένεται άνοδος του εισοδήματος, αλλά μακροπρόθεσμα προκαλεί εξάρτηση από μία μόνο παραγωγική δραστηριότητα με ότι κινδύνους από πιθανές αστάθειες ή ειδικές συνθήκες αυτό ελλοχεύει. Επίσης, στο σενάριο 3 η τοπική οικονομία γίνεται σε μεγάλο βαθμό ετεροκαθοριζόμενη από εξωτερικούς παράγοντες (διάθεση μεγάλων κεφαλαίων από τρίτους, επενδυτές, τουριστικοί πράκτορες), κάτι που μακροπρόθεσμα μπορεί να αφήσει λιγότερο όφελος για την κοινότητα.

Συγκρίνοντας την κύρια αξιολόγηση με την προκαταρκτική, διαπιστώνεται συνέπεια: το σενάριο 2 εξακολουθεί να εμφανίζεται ως η βέλτιστη ισορροπία μεταξύ κοινωνίας, περιβάλλοντος και οικονομίας, ενώ το σενάριο 3 παρά τη προοπτική της οικονομικής ανάπτυξης σε συγκεκριμένους τομείς (κυρίως του τριτογενούς τομέα παραγωγής), υστερεί σε βιωσιμότητα. Το σενάριο 1 είναι στην ουσία στάσιμο και μπορεί να θεωρηθεί μόνο ως σενάριο αναφοράς (baseline) αλλά όχι επιθυμητή επιλογή πολιτικής.

Επιλογή Επικρατέστερου Σεναρίου

Συγκρίνοντας συνοπτικά τα τρία σενάρια:

- Το **Σενάριο 1** χαρακτηρίζεται από **στασιμότητα**, με **μικρή κοινωνική και οικονομική δυναμική**, χαμηλές εξωτερικές απαιτήσεις αλλά **υψηλό κίνδυνο ερήμωσης**. Δεν ανταποκρίνεται στους στρατηγικούς στόχους του Δήμου.
- Το **Σενάριο 3** προσφέρει **μέγιστη οικονομική μεγέθυνση** και υλικές υποδομές, εις βάρος της κοινωνικής ισορροπίας και του περιβάλλοντος. Εμπεριέχει **σοβαρές απειλές μακροπρόθεσμα**, και βασίζεται σε προϋποθέσεις εκτός των αρμοδιοτήτων του ΤΠΣ ή του Δήμου (κεντρικές πολιτικές) **οι οποίες είναι μάλλον απίθανο να εφαρμοστούν**.
- Το **Σενάριο 2** επιτυγχάνει τον **βέλτιστο συμβιβασμό: ενισχύει συνετά την οικονομία** και τον πληθυσμό του Δήμου, **αξιοποιεί** τους τοπικούς φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους, **προστατεύει και αξιοποιεί** αειφορικά τους πόρους και οδηγεί τον Δήμο πιο κοντά στους **στόχους βιώσιμης ανάπτυξης**.

Risk

Results

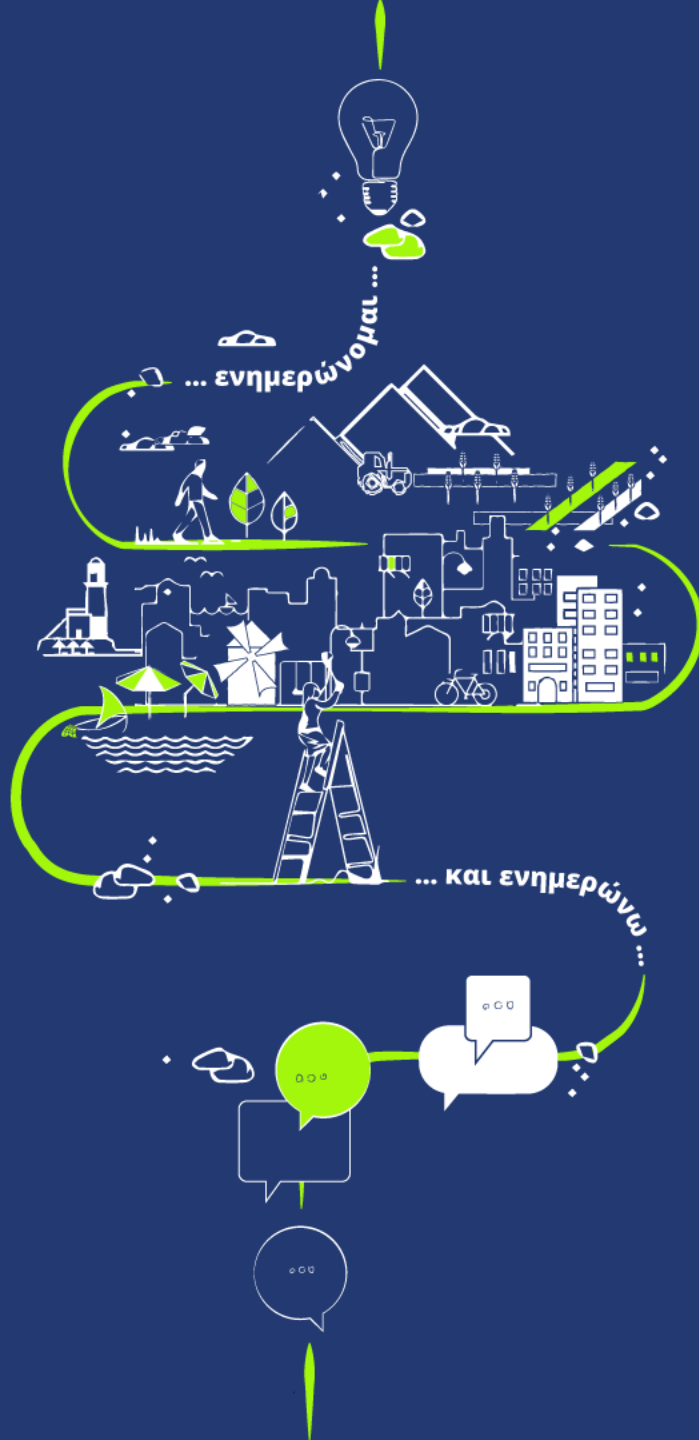
Η ομάδα μελέτης προτείνει την υιοθέτηση του 2^{ου} Σεναρίου ανάπτυξης ως εφικτού, σύμφωνου με τον υπερκείμενο σχεδιασμό και στηριζόμενου κυρίως στα ενδογενή χαρακτηριστικά του Δήμου.

Επιλογή Επικρατέστερου Σεναρίου

Συγκρίνοντας συνοπτικά τα τρία σενάρια:

- **Το Σενάριο 1** χαρακτηρίζεται από στασιμότητα, με μικρή κοινωνική και οικονομική δυναμική, χαμηλές εξωτερικές απαιτήσεις αλλά υψηλό κίνδυνο ερήμωσης. Δεν ανταποκρίνεται στους στρατηγικούς στόχους του Δήμου πέρα από τη διατήρηση του status quo.
- **Το Σενάριο 3** προσφέρει μέγιστη οικονομική μεγέθυνση και υλικές υποδομές, όμως εις βάρος της κοινωνικής ισορροπίας και του περιβάλλοντος. Εμπεριέχει σοβαρές απειλές μακροπρόθεσμα, και βασίζεται σε προϋποθέσεις εκτός των αρμοδιοτήτων του ΤΠΣ ή του Δήμου (κεντρικές πολιτικές).
- **Το Σενάριο 2** επιτυγχάνει τον βέλτιστο συμβιβασμό: ενισχύει μετρημένα την οικονομία και τον πληθυσμό του Δήμου, αξιοποιεί τους τοπικούς φυσικούς και πολιτιστικούς πόρους, προστατεύει και αξιοποιεί αειφορικά τους πόρους και φέρνει τον Δήμο πιο κοντά στους στόχους βιώσιμης ανάπτυξης. Οι SWOT συνιστώσες του σεναρίου 2 παρουσιάζουν σαφή υπεροχή των πλεονεκτημάτων έναντι των μειονεκτημάτων.

- ❖ Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα παραπάνω, **το επικρατέστερο σενάριο που προκρίνεται προς υιοθέτηση είναι το σενάριο 2**, με ήπιες παρεμβάσεις άμβλυνσης της ενδοδημοτικής ανισότητας και σύνδεσης του πρωτογενούς τομέα με την μεταποίηση και τον τουρισμό.
- ❖ Αυτό το **σενάριο θεωρείται ρεαλιστικό, εφαρμόσιμο σε μεγάλο βαθμό με τις υφιστάμενες δυνατότητες** (τεχνικές και χρηματοδοτικές), και **ευθυγραμμισμένο με την εθνική και περιφερειακή στρατηγική για τις ορεινές περιοχές**.
- ❖ Το ΤΠΣ Δήμου Φιλιατών **δύναται να θα διαμορφώσει τις ρυθμίσεις και τις προτάσεις του με γνώμονα το Σενάριο 2** (το οποίο μπορεί να εμπλουτιστεί μέσα από τη διαβούλευση με ειδικότερες ρυθμίσεις στην κατεύθυνση της βέλτιστης εξυπηρέτησης των στόχων που έχουν τεθεί), **επιδιώκοντας να υλοποιήσει τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης όπως αναλύθηκαν**.
- ❖ **Επιμέρους δράσεις ή ρυθμίσεις από τα άλλα σενάρια που κρίνονται ωφέλιμες και συμβατές μπορούν να ενσωματωθούν ως εναλλακτικές επιλογές** (π.χ. κάποια επιμέρους έργα υποδομής του σεναρίου 3 μπορούν να παραμείνουν ως μακροπρόθεσμες προβλέψεις σε περίπτωση ευκαιριών χρηματοδότησης).
- ❖ Ο κορμός όμως του σχεδιασμού και των ρυθμίσεων **θα βασιστεί στο μετριοπαθές, ισορροπημένο σενάριο 2, διασφαλίζοντας ότι η αναπτυξιακή πορεία του Δήμου Φιλιατών θα είναι κοινωνικά δίκαιη, περιβαλλοντικά βιώσιμη και οικονομικά εφικτή**.

ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ

του προγράμματος Κων/νος Δοξιάδης

<http://polsxedia.ypen.gov.gr>

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
Γενική Γραμματεία Χωρικού Σχεδιασμού
και Αστικού Περιβάλλοντος

Ελλάδα 2.0
ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΑΝΑΚΑΜΨΗΣ
ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Με τη χρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης
NextGenerationEU

Τοπικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου Φιλιατών (Δ.Ε. Φιλιατών)

Δήμος Φιλιατών
MUNICIPALITY OF FILIATES

Σας ευχαριστούμε για την προσοχή σας!

Ανάδοχοι

Θεωρημα Α.Ε.
ΣΥΜΒΟΥΛΟΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Ι. ΚΟΥΓΙΑΝΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ε.Ε.

 ΛΙΟΝΤΟΣ & ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

Χατζηαντωνίου Ακινδύνα

Ανδρίκος Παναγιώτης